

Ikt. sz.: NEB/17-2/2014.

NEB-8/2014. sz. ülés
(NEB-8/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2014. október 29-én, szerdán, 10 óra 2 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár tájékoztatója a magyarországi nemzetiségeket érintő kérdésekről</i>	6
<i>Soltész Miklós államtitkár tájékoztatója</i>	6
<i>Hozzászólások</i>	15
<i>Soltész Miklós államtitkár válaszai</i>	18
<i>A Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/1143. szám)</i>	20
<i>A 2015. évi költségvetési tervezéssel kapcsolatos előzetes javaslatok megvitatása</i>	22
<i>Egyebek</i>	27
<i>A bizottsági jelentés elfogadása</i>	31
<i>Az ülés berekesztése</i>	32

Napirendi javaslat

- 1. Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár tájékoztatója a magyarországi nemzetiségeket érintő kérdésekről**
- 2. A Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/1143. szám)**
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
- 3. A 2015. évi költségvetési tervezéssel kapcsolatos előzetes javaslatok megvitatása**
- 4. Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Fuzik János** szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke
Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló
Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló
Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló
Ritter Imre német nemzetiségi szószóló
Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

A bizottság titkársága részéről

Dr. Arczt Ilona főtanácsadó
Schweighoffer Anita munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Dr. Deák Imre nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Paulik Antal nemzetiségi főosztály, főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Glattfelder Béla államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Huszár Anna számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék)

Megjelentek

Tircsi Richárd osztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma nemzeti kapcsolatok osztálya)
Nacsa Lőrinc politikai tanácsadó (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Koleszár Katalin főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Árok Szabolcs osztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Tordai Edina jogi főreferens (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)
Dr. Török Tamás jogi referens (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)
Filler Krisztina számvevő asszisztens (Állami Számvevőszék)
Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 2 perc)

Az ülés megnyitása

FUZIK JÁNOS szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottságának ülését megnyitom. Tisztelettel köszöntöm a megjelent szószóló asszonyokat, szószóló urakat, segítő munkatársaikat, titkárságunk munkatársait, az Országgyűlés Hivatalának munkatársait, a sajtó képviselőit és meghívott vendégeinket. Külön tisztelettel köszöntöm Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár urat (*Taps.*), dr. Deák Imre nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár urat (*Taps.*), Paulik Antal urat, a nemzetiségi főosztály főosztályvezetőjét (*Taps.*), Tircsi Richárd urat, a nemzetiségi kapcsolatok osztálya osztályvezetőjét (*Taps.*) és Nacsa Lőrinc politikai tanácsadó urat. Mindnyájan, akiket köszöntöttem, az Emberi Erőforrások Minisztériumának munkatársai. Köszönöm, hogy elfogadták a meghívásunkat. A Nemzetgazdasági Minisztérium részéről meghívott vendégek információim szerint még nem érkeztek meg, ők Glattfelder Béla államtitkár úr vezetésével a 2. napirendi ponthoz fognak majd megérkezni. Ugyancsak köszöntöm az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalából a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes munkatársait, dr. Tordai Edina jogi főreferens asszonyt és dr. Török Tamás jogi főreferens urat. Nem tudom, hogy már köszönhetem-e őket – de az információ kedvéért elmondom, hogy tudjunk róla –, az Állami Számvevőszék is jelezte, hogy munkatársai részt vesznek a 2. napirendi pont tárgyalásánál, Huszár Anna számvevő tanácsos asszony és Filler Krisztina számvevő asszisztens asszony.

A határozatképességünkkel kapcsolatban konstatalom, hogy öt szószóló szerzett országos nemzetiségi önkormányzati mandátumot az október 12-ei választások során. Ez a mandátum a szószólói mandátummal összeférhetetlen. Egyes szószólók már megtették a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség feloldására. Fuzik János és Giricz Vera asszony lemondott az országos nemzetiségi önkormányzatnál szerzett képviselői mandátumáról, s erről értesítették is a Mentelmi bizottságot és a Ház vezetését. Farkas Félix szószóló úr, Hartyányi Jaroslava szószóló asszony és Kreszta Traján szószóló úr az országos nemzetiségi bizottságaik alakuló ülésén, vagy azt követően mondanak le a mandátumukról, addig az összeférhetetlenség a két választott tisztség között fennáll, és amíg ez nem következik be, a szószólói jogukat nem gyakorolhatják. Farkas Félix és Hartyányi Jaroslava nem is jelent meg a mai ülésen. Hartyányi Jaroslaváéknál, az ukrán nemzetiségnél éppen most kezdődik az országos önkormányzat alakuló ülése, a roma önkormányzaté pedig pénteken lesz, így ők nem is vesznek részt a mai ülésünkön. Viszont körünkben van Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló úr, akit természetesen üdvözlök, de sajnos ő sem gyakorolhatja a mai tanácskozásunkon a szószólói jogait. A határozatképesség szempontjából tehát tíz szószóló gyakorolhatja a szószólói jogait, közülük nyolc szószóló van jelen. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló és Ritter Imre német nemzetiségi szószóló egyéb elfoglaltságra hivatkozva bejelentette, hogy némi késéssel érkezik majd a tanácskozásunkra. Tehát a tíz szószóló közül nyolc van jelen, és megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

A napirendi javaslatot a meghívóval együtt elküldtük a tisztelt bizottsági tagoknak. Felolvasom a napirendi javaslatot: 1. Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár tájékoztatója a magyarországi nemzetiségeket érintő kérdésekről. 2. A Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló T/1143. számú

törvényjavaslat részletes vitájának lefolytatása a házszabály 44. és 45. §-a alapján. 3. A 2015. évi költségvetési tervezéssel kapcsolatos előzetes javaslatok megvitatása. 4. Egyebek. Van-e a napirendi javaslatoz valakinek észrevétele, kiegészítése? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, szavazzunk a napirendi javaslatról. Aki egyetért a napirendi javaslattal, kérem, hogy kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 8 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár tájékoztatója a magyarországi nemzetiségeket érintő kérdésekről

Rátérünk az 1. napirendi pontunkra. Még egyszer tisztelettel köszöntöm Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár urat, akinek a meghívólevelünkben jeleztünk öt-hat olyan témakört, amiket szeretnénk érinteni. Elsősorban természetesen az Emberi Erőforrások Minisztériumának és főként államtitkárságának a nemzetiségekkel kapcsolatos stratégiája, személyi összetétele, elképzelései érdekelnek bennünket. Átadom a szót államtitkár úrnak.

Soltész Miklós államtitkár tájékoztatója

SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Megjelentek! Mindenekelőtt azt szeretném elmondani, hogy már negyedik ciklusban vagyok itt az Országgyűlésben, kettőt ellenzékben, kettőt pedig kormánypárti államtitkárként, de olyat még nem éltem meg, hogy engem vagy a munkatársaimat megtapsolta volna bárki is. Ezt köszönöm szépen. Remélem, hogy ez a taps az NGM munkatársainak is szól, s nemcsak akkor, amikor bejönnek, hanem akkor is, amikor elmennek. Ezzel talán le is zárhatnám az egyik kérdést, a költségvetés kérdését, de azért erre még részletesen ki fogok térni.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Szószólók! Azokat is üdvözlöm, akik a mandátumukat még most nem rendezték. Az a kérésem, hogy jól rendezzék, tehát ne úgy, mint ahogy elnök úr felvezette, hogy nem maradnak szószólók, és erről mondanak le. Azt gondolom, hogy egyrészt sikeresnek mondható több szempontból is a nemzetiségi önkormányzati választás, és ennek, a részben közös munkának is köszönhetően volt eredménye, hiszen, amikor nyáron először beszélgettünk külön-külön is, akkor - azt hiszem, megerősíthetjük most is, hogy - kitértünk arra, hogy mindenképp, ahol lehet, és amilyen fórumon és rendezvényen lehet, amikor az önkormányzati választásokról szó esik, akkor annak a jelentőségére nemzetiségi oldalon is felhívjuk a figyelmet.

Azt gondolom, hogy sikeres volt ez az együttműködés, és csak gratulálni tudok önöknek, hiszem jóval meghaladta az önkormányzati választások arányát és a részvételi arányt a nemzetiségi önkormányzati választásoknak az aránya.

Az egy másik kérdés, és azt kérném elnök úrtól is, illetve a bizottságtól is, hogy a jövőben nyilván vagy bizottsági keretekben vagy pedig nálunk az államtitkárságon beszéljünk arról, hogy milyen tanulságok vannak a választásokkal kapcsolatban akár az országgyűlési, akár a nemzetiségi választásokkal kapcsolatban. Mennyire kell még adott esetben a jogszabályokat módosítani, hogy a legtisztább, a legvilágosabb és a legjobb megoldások szülessenek, ami nagyon fontos az egyes nemzetiségeknek, mind a 13-nak, és fontos az ország szempontjából is. Én erre kérem elnök urat, hogy a következő időszakban erre mindenképp térjünk vissza. Már csak azért is, mert ilyen jelzéseket kaptak a szószólóktól, többektől is, hogy ez hosszú távon megoldandó kérdés. Nem is probléma, de mindenképp kérdés.

Még egyszer, amit én szeretnék hangsúlyozni, hogy valamilyen szinten azért tisztul szerintem - és nemcsak szerintem, hanem munkatársaim szerint is - a rendszer, ha azt nézzük, hogy 2010-ben 2304 nemzetiségi önkormányzat, akkor még kisebbségi önkormányzat alakult, most pedig 2014-ben 2041. Én azt gondolom, hogy ez mindenképp jelzi azt, hogy ahol megválasztották az önkormányzatokat, sok-sok hiba, adott esetben sok-sok félreértés vagy nem túl szerencsés megoldás mellett, de összességében mindenképp pozitív az önkormányzatoknak a jelenléte, és mindenképp pozitív a megválasztott országos önkormányzatok összetétele is.

Amiben mi tudunk segíteni a következő időszakban, amit eddig is megtettünk, ha szükséges és kell, a helyi önkormányzatokkal való kapcsolattartás és az ottani segítségnyújtás, ami mindenképp fontos. Én ahová ellátogattam, bárhová az országban, mindenképp ezt tapasztaltam, hogy ahol jó a települési önkormányzattal az együttműködés, ott sokkal erősebben tudnak működni nemzetiségeink, ahol adott esetben ez nem ennyire sikeres, ott kevésbé. Tehát, ha ebben segítséget tudunk nyújtani, azt továbbra is természetesen megadjuk.

És akkor tisztelt bizottság, hadd térjek ki azokra a kérdésekre, amelyeket felvetettek már előzetesen is. Én nagyon bízom benne, hogy nemcsak általánosságban, hanem adott esetben több tekintetben konkrétan is tudunk válaszolni. Lesz olyan, amikor egy helyettes államtitkár urat vagy főosztályvezető urat kérek meg, hogy egy-egy szakpolitikai kérdésre válaszoljon, de megpróbálok azért végigmenni azokon a pontokon, amelyeket a bizottság előzetesen kért, és feltett.

Az első, a nemzetiségi stratégia kérdése. Bizonyára önök előtt is ismert, hogy ez nagyrészt elkészült, de pont tavaszra, tehát a választások kellős közepére, és senki nem tartotta szerencsésnek, hogy pont akkor kezdjünk el vitatkozni - valószínű, hogy nem lett volna adott esetben jó hatással vagy nem olyan hatással lett volna a nemzeti stratégiának a megjelenítése vagy annak a társadalmi vitája pont, a választások kellős közepén -, ezért döntött úgy a minisztérium akkori vezetése és a jelenlegi miniszter úr is, hogy ezt halasszuk el.

Én a következőt tudom mondani önöknek, miután az oktatási-köznevelési és a felsőoktatási területeknek, ha nem is teljes stratégiai változása indult el, de biztos, hogy lesznek változások, és én ezt szeretném megvárni. Ugyanis nemzetiségeinket nagyrészt az oktatás érinti, ez egyértelműen kihat a nyelvre, kihat a kultúrára, sok minden másra, és én azt javaslom, hogy akár a KLIK esetleges átalakításával, a felsőoktatási rendszer átalakításának az elfogadásával várjuk meg a nemzetiségi stratégiának a végleges elkészítését. Mindez persze nem jelenti azt, hogy az elkészítését és elfogadását. Mindez nem jelenti azt, hogy azok a fő célok, amelyek eddig is megvoltak, és amelyeket eddig is a magyar kormány nemcsak próbált követni, hanem következetesen elindított, és amit egyébként Latorcai Csaba helyettes államtitkár irányításával próbált is végrehajtani, és végre is hajtotta, azok a fő célok megmaradtak.

Tehát itt elsősorban kiemelten a nemzetiségi nyelvhasználat és annak erősítése, amit mindenképp fontosnak tartunk. Itt a nyelvi környezet jogainak a bővítésére is vonatkozik ez a gondolkodás. Az, amit kulturális autonómiának nevezünk, és ami mindenképp fontos, és én magam sokszor örömmel látom, szembesülök azzal - amikor önök különböző rendezvényeikre meghívják -, hogy ennek mekkora jelentősége van egy-egy nemzetiség életében.

Mindenképp fontosnak tartom a nemzetiségi nyelvhasználatot és annak erősítését a köznevelésben és adott esetben más területeken is. De ez a kérdés, ami a köznevelésre vonatkozik, erre külön is kitérünk, meg még szeretnék is tenni külön javaslatot majd a bizottságnak, hogy hogy folytassuk ezzel kapcsolatos közös munkánkat. És hát természetesen a kulturális élet, a közművelődés területén a

nemzetiségi és épített örökségek, egyházaink területén a közös együttműködés folytatása mind-mind a nemzetiségi stratégia egy részét fogja képezni. De még egyszer hangsúlyozom, hogy mindaddig, amíg ez konkrétan nincsen meg, addig továbbra is ezek a fő vonulatban bent lesznek.

A második kérdés a 2015. évi költségvetés volt. Miután a második napirendi pont, ha jól tudom, a Nemzetgazdasági Minisztériummal lesz, ezért annyit tudok önöknek erről mondani, hogy nagyságrendileg nem fog változni, semmiképp sem romlani az idei évhez képest ennek a költségvetésnek a helyzete. Az egy más kérdés, hogy ha tudunk olyan további célfeladatokat megtalálni, amelyekre a kormány, mint az elmúlt évek során is, lehetőséget biztosított, miszerint egyes, főleg oktatási intézményeket érintő beruházásoknál külön támogatásokat tudunk nyújtani, jó célokat megjelölni, akkor biztos, hogy a költségvetési pozíciónk ilyen szempontból még javul is, és javulni is fog.

Volt egy harmadik kérdés az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő kérdéséről és a nemzetiségi pályázatokról. Munkatársaim már elkészítették azt a kormányhatározatot és annak a módosítását, amelyik most már egyértelművé teszi, hogy a Magyar nemzetiségek bizottsága kerül az Emberi jogi bizottság helyére három fővel a pályázatok elbírálásában és azoknak az előkészítésében. Tehát nyilván bizottsági hatáskör lesz, amikor elkészül, hogy kik lesznek azok a tagok, akik részt vesznek ebben a munkában.

Én úgy tudom, és főosztályvezető úr is, illetve az EMET-nek a vezetője is arról biztosított, hogy az eddigi működésben, ami eddig is megvolt, miszerint a pályázatok előkészítésében, előzetes bírálatában a nemzetiségek részt vehettek, illetve betekintést nyerhettek, ez teljesen természetes, hogy a jövőben is meglesz.

Ha itt bármit korrigálni vagy javítani kell, kérem szépen, hogy az ilyen igényeket – természetesen jogszabályi kereteken belül – legyenek szívesek eljuttatni hozzánk, illetve a munkatársaimmal megosztani.

Volt egy másik kérdés is, ami az elmúlt hónapok, illetve évek során vetődött fel. Ennek a megoldásáról Paulik Antal főosztályvezető úr számol be a bizottságnak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót a főosztályvezető úrnak.

PAULIK ANTAL (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm én is a szószóló hölgyeket és urakat. Örömmel tölt el, hogy itt lehetek ebben a bizottságban, hiszen azért elég régóta együttműködöm a többséggel. Bízom benne, hogy ez a jövőben is így lesz.

Az EMET-tel kapcsolatos kérdéskör igazából nem volt kifejtve abban a meghívóban, amit államtitkár úrnak küldtek, hogy konkrétan mi is a tartalma ennek a felvetésnek, ezért az elmúlt évek tapasztalatai nyomán próbálok egy kicsit közelebb hozni önökhöz az együttműködés módját, illetve az együttműködés jogszabályi kereteit.

Azt tudják, hogy a helyi és területi nemzetiségi önkormányzatok támogatásáról szóló 428/2012-es kormányrendelet szabályozza a nemzetiségi támogatások előkészítésének és odaítélésének módját. Ebben vesz részt az EMET, ugyanis kénytelenek voltunk kiszervezni hozzájuk ezeket a feladatokat. A pályázati rendszerben a korábbi Emberi jogi bizottság helyét átveszi majd a Magyarországi nemzetiségek bizottsága. Ez a módosítás jelen pillanatban közigazgatási egyeztetésen

van, s bízom benne, hogy napokon belül eljut a kormány elé, és akkor ez a változás innentől kezdve át lesz vezetve.

A másik problematikus pontja az EMET-tel való együttműködésnek, illetve az EMET tevékenységének a helyi nemzetiségi önkormányzatok feladatalapú támogatásának a rendszere. Ezt a rendszert folyamatosan próbáljuk az önkormányzatok segítségével – illetve korábban az országos önkormányzatok segítségével – javítani és közelíteni, ha nem is a tökéleteshez, de az elfogadhatóhoz. Abból indulunk ki, hogy van mintegy 2 ezer működő nemzetiségi önkormányzat. Ezek minden jegyzőkönyvüket elektronikus formában megküldik az EMET-nek, tehát ma már nincs papíralapú küldözgetés. Az EMET ezeket feldolgozza, és a 428-as kormányrendelet mellékletének megfelelően lepontozza az elvégzett tevékenységet, amit a beküldött jegyzőkönyvek elvileg tükröznek.

Sok feszültségforráshoz vezetett az, hogy a pontozottak, tehát az érintett nemzetiségi önkormányzatok nem mindig értettek egyet az elért pontszámmal és az ennek megfelelő támogatás mértékével, ezért a legutóbbi módosítás során – nem tudom, hogy ez feltűnt-e önkormányzatoknak; azért többeknek feltűnt – bekerült egy olyan dolog a rendszerbe, ami egyfajta második lépcsőjét tette lehetővé a bíráltnak. Tehát amikor az EMET feldolgozza a jegyzőkönyveket, bizonyos szempontok szerint lepontozza azokat, s akkor készül egy táblázat, amely felkerül az internetre. Ez már tartalmazza mindazokat a jegyzőkönyveket, amelyeket az EMET figyelembe vett, valamint a javasolt pontszámokat. Amikor ez felkerül az internetre, utána 15 napon belül lehet észrevételt tenni. Ha az érintett nemzetiségi önkormányzat úgy látja, hogy valamely jegyzőkönyve nem került bele a felsoroltakba – mert valami miatt nem ért oda, hiszen azért az elektronikus posta torlódása miatt időnként megesik, hogy nem kerülnek figyelembevételre jegyzőkönyvek, amiket értelemszerűen nem is pontoznak le, így a javasolt vagy megállapított pontszám is viszonylag alacsony –, lehetősége van arra, hogy észrevételt tegyen. Az észrevételeket második lépcsőben már nem az EMET bírálja el, hanem a főosztályunk. Az idején tapasztalat az volt, hogy az észrevételek túlnyomó részében a főosztályi ellenőrzés, illetve utópontozás azt eredményezte, hogy emelkedett a pontszám, és ennek megfelelően emelkedett az összeg is.

Egy dolgot azért ne felejtsünk el, azt, hogy a keretösszeg általában adott és azon túl nem tudunk terjeszkedni, és ha mindenki száz pontos lesz, akkor mindenkinek egyforma támogatás fog jutni. Ezzel együtt is a rendszer szerintem pillanatnyilag alkalmas arra, hogy a magukat komolyan vevő és a környezetüknek megfelelően aktívan működő nemzetiségi önkormányzatok olyan pontszámot érhessenek el és ennek következtében olyan éves támogatáshoz juthassanak, ami lehetővé teszi a nemzetiségi kulturális örökség ápolását, a nemzetiségi rendezvények megszervezését, és adott esetben intézmények támogatását is.

Ezzel együtt is tudjuk, hogy a rendszer soha nem lehet tökéletes. Folyamatosan igyekszünk az EMET újonnan belépő munkatársait felkészíteni erre a feladatra, mert ez tényleg indokol, illetve igényel egyfajta szélesebb rálátást azokra a tevékenységekre, amiket a helyi és a területi nemzetiségi önkormányzatok végeznek. Általánosságban az a tapasztalat, hogy az első három-négy hónap után, amikor a kollégák bekerülnek a rendszerbe és találkoznak a jegyzőkönyvekkel, akkor már nagyjából átlátják azt, hogy körülbelül mi folyik, és mi az, amit érdemes, illetve amit le kell pontozniuk. A párbeszéd természetesen folyamatos, amikor megakadnak valamivel, akkor összegyűjtenek egy nagyobb csomagot, azzal átjönnek, és megbeszéljük, megvitátjuk, hogy mi az, amit illik figyelembe venni, illetve figyelembe kell venniük, és mi az, amit nem. Tehát jelen pillanatban így néz ki a történet.

A 428-as módosítása, mint mondtam, a feladatalapú támogatások rendszerét érdemben nem érinti, hiszen azt – véleményünk szerint – az előző módosításkor az

elfogadható szint felé közelítve sikerült módosítani. A mostani módosítás várhatóan november első napjaiban jelenik meg, hiszen az idei év a választások miatt olyan szempontból is fontos, hogy az újonnan, jogelőd nélkül megalakuló önkormányzatok támogatását is biztosítanunk kell valamilyen módon. Ezt szolgálja majd a 428. számú kormányrendelet módosítása.

Az EMET-ről nagyjából ennyit szerettem volna elmondani. Ha van valamilyen javaslatuk a vonatkozó rendelet módosításával kapcsolatban, azt – ahogy államtitkár úr is mondta – természetesen szívesen látjuk. Egyébként a közigazgatási egyeztetés során az országos önkormányzatoknak megküldtük ezt a tervezetet. Tegnap volt a határidő, de még nem láttam teljesen a beérkezett véleményeket, mert még nem volt mikor, de bízom benne, hogy ha volt javaslat, akkor az tegnapig meg is érkezett. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Parancsoljon, államtitkár úr!

SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! A következő kérdés vagy felvetés, témajavaslat a nemzetiségeket érintő ombudsmani jelentésekre adott miniszteri válaszok. A területünket két ombudsmani jelentés, kérdés érintette, valamint az ezekre adott válaszok, bár a válaszok nagy részét mi közvetítőként készítettük el a köznevelési államtitkársággal.

Az első a nemzetiségi középiskolai oktatás helyzetéről szóló jelentés, melynek a választartalma elég hosszú ahhoz, hogy most a bizottságnak részletesen beszámoljak róla. A munkatársaim ezt kiosztják, és arra kérem elnök urat, hogy ez alapján értékeljék a tárca ombudsman úrnak, illetve a hivatalnak küldött válaszát.

A másik téma a nemzetiségi iskolák névhasználatával kapcsolatos jelentés. Én örülök, hogy az Ombudsmani Hivatal két munkatársa is jelen van, ugyanis szeretném jelezni a bizottság felé, de főleg feléjük, sajnálatosnak tartjuk, hogy az alapvető jogok biztosának képviselője a Magyarországi nemzetiségek bizottságának legutóbbi ülésén e vizsgálattal kapcsolatban azt jelentette ki, hogy hosszú elutasító választ kaptak a tárcától. A mi meggyőződésünk szerint hosszút, de nem elutasítót, sokkal inkább érdemi választ adtunk arra a felvetésre, amit tőlünk kérdeztek. Nyilván sok-sok álláspont van, én az elmúlt hetekben az Ombudsmani Hivatal részéről sajnos politikai megnyilvánulásokat is tapasztaltam, ami számomra érthetetlen, éppen ezért egy-egy tárcaálláspont ilyen jellegű megjelenítését nem teljesen értem, pláne akkor, ha az egy bizottságban így hangzik el. Véleményünk szerint a nemzetiségi iskolák névhasználata egységesen kezelendő, nem vitatva a nemzetiségi önkormányzatok e kérdéssel kapcsolatos egyetértési jogát. Álláspontunk szerint a jogszabályból az következik, hogy a köznevelési intézmények nemzetiségi elnevezései következetesen az intézmények alapító okiratának, illetve szakmai alapidokumentumának nem magyar elnevezései között jelenjenek meg.

Egyebek mellett így biztosítható a különböző rendszerekben való teljes körű rákeresés. Nyilván, aki iskolafenntartó, tudja, hogy mit jelent ez a gondolat, amit most elmondtunk. Tehát teljesen egyetértünk azzal, hogy az, amit egy nemzetiség saját nyelven akar megjeleníteni, annak helye és joga legyen.

Van egy harmadik kérdés a nemzetiségi önkormányzati képviselők összeférhetetlenségéről szóló jelentéssel kapcsolatban, itt Deák Imre helyettes államtitkár urat javaslom. Figyelembe véve azt, hogy egy-egy nemzetiség létszáma, azon tagoknak a létszáma, akik valóban közszerepet vagy állami hivatalt vállalnak, és abban részt vesznek, nem túl nagy, tehát itt a joggyakorlat egy változását javasoljuk,

de erről akkor elnök úr, szeretném, ha helyettes államtitkár úr mondaná el a véleményét.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr, és megadom a szót helyettes államtitkár úrnak. Tessék!

DR. DEÁK IMRE helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Én is szeretettel köszöntöm a jelen lévő szószóló és még esetleg országos elnök hölgyeket és urakat is. Az összeférhetlenséggel kapcsolatban tényleg csak egy rövid tájékoztatás, hogy hogy áll ez az ügy, ugyanis az elmúlt időszakban érkezett hozzánk mind az országos nemzetiségi önkormányzat részéről jelzés, mind pedig az ombudsmani hivataltól, hogy van egy kis probléma, hiszen a szabályozás azt mondja, hogy egy olyan önkormányzati képviselő nem lehet kormánytisztviselő vagy köztisztviselő olyan államigazgatási szervnél, aminek a hatáskörén belül található az adott önkormányzat, és tekintve, hogy az országos nemzetiségi önkormányzat eleve egy speciális forma, és országos hatáskörű, ezért gyakorlatilag kizárná azt a lehetőséget, hogy egy nemzetiségi országos önkormányzati tag kormánytisztviselő vagy köztisztviselő legyen egy központi államigazgatási szervnél. *(Ritter Imre érkezik.)* Ez az összeférhetlenség egyébként egyáltalán nem ismeretlen a magyarországi jogrendben vagy szabályozásban, hiszen már régóta az önkormányzati képviselők nem lehetnek kormány- vagy köztisztviselők olyan államigazgatási szervnél, amelynek a hatáskörén belül található ez az adott önkormányzat. A kérdést magunk is megvizsgáltuk, és konzultáltunk is egyéb szervekkel, és arra a megállapításra jutottunk, hogy bár a szabályozás önmagában jó, azért ez mégis csak egy speciális helyzet, hiszen nem az általános önkormányzatiságról van szó, hanem a nemzetiségi önkormányzatokról, ahol ez a fajta, úgymond szigorú szabályozás talán szüükségtelen, és nem fontos, hogy ezt fenntartsuk.

Az Igazságügyi Minisztériumnál jelenleg is tart egy átfogó vizsgálata ezeknek az összeférhetlenségi szabályoknak, és ebbe a jogalkotási folyamatba kapcsolódott bele államtitkárságunk, és már több egyeztetésen is túl vagyunk, és ott határozottan jeleztük, hogy az az elképzelésünk, hogy itt legyen egy speciális szabályozás, ami a nemzetiségi önkormányzatok képviselőire vonatkozik, miszerint belekerülne a törvénybe az a kitétel, kifejezetten a nemzetiségi önkormányzatoknál, hogy nem áll fenn ez az összeférhetlenség akkor, ha az adott államigazgatási szervnek a hatásköre nem lát el olyan feladatot, mint az adott nemzetiségi önkormányzat. Tehát, hogyha nincsen kifejezetten vagy konkrétan hatáskörüközés, akkor ne kelljen az összeférhetlenségi szabály miatt az adott személynek választania képviselőisége vagy a kormány-, illetve köztisztviselőisége között. Ez a jogalkotás jelenleg folyamatban van, remélhetőleg egy-két hónapon belül el is fogják fogadni ezt a változást, tehát ilyen probléma a jövőben nem várható.

ELNÖK: Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr. Nyilván akkor majd ez a törvényjavaslat a bizottságot megjárja, elének is kerül. Köszöntöm Ritter Imre német nemzetiségi szószóló urat, és ezzel 9 szavazat él a bizottságban. Tessék, parancsoljon államtitkár úr!

SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen, elnök úr. Folytatnám a következő területtel: köznevelési megállapodás megkötéséről a fenntartó önkormányzatokkal. Itt előre szeretném bocsátani elnök úrnak és a bizottságnak is, hogy én javaslom, hogy a bizottság külön

tegyen arra javaslatot, hogy a köznevelési államtitkárság akár államtitkárát, akár pedig vezetőit hívja meg. Több szempontból is fontos ez. A KLIK esetleges átalakítása, a köznevelési rendszernek az a része, amely a nemzetiségekre vonatkozik, nyilván érdekes, ha direkt tőlük kap a bizottság beszámolót, illetve kapnak ők is visszajelzéseket, hogy mik azok a feszítő gondok, ha vannak, mik azok a problémák, amiket meg kell oldani, és mi az az irány, amiben menni kell. Ezt hadd javasoljam. Ennek ellenére azért vannak olyan témák, amelyeket megpróbáltunk összegyűjteni és arra reagálni. Bár itt nem voltak konkrét kérdések, megpróbáltuk összegyűjteni a fellelhető észrevételeket.

Az egyik, amit én nagyon fontosnak tartok, hogy 2013 októberétől úgy általában a köznevelés finanszírozása megváltozott, és ez érintette nyilván a nemzetiségi iskolákat vagy olyan fenntartókat, akik nemzetiségi oktatást folytatnak.

Mindenképp fontosnak tartom, hogy az alacsony tanulói létszámnál – hasonlóan egyébként az egyházi fenntartóknál – 160 ezer forint/fő/év működési kiegészítő támogatáshoz juthatnak a fenntartók. A legtöbb esetben, és a visszajelzések azt mutatják, hogy ez valóban elegendő forrás ahhoz, hogy adott esetben az alacsony tanulói létszám esetén is az iskoláknak a működése rendben legyen, de mindezek mellett köznevelési szerződés keretében az alacsony tanulói létszámra tekintettel több megállapodás is született, és ezeket szeretném a bizottság előtt is felsorolni. 2013. október 1-jétől a Mátraszentimrei Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal kötöttünk öt évre szóló köznevelési szerződést a Felső-Mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda fenntartására.

A második ez év január 1-jén született és december 31-vel zárul le, egyéves időtartamra, mégpedig három országos nemzetiségi önkormányzattal, a szerb, a szlovén és a románnal. A három lejáró köznevelési szerződést az év végéig kell meghosszabbítani. Én csak szeretném ezt jelezni a három érintett szószólónak, hogy erre nyilván odafigyelnek az önkormányzatok, ennek ellenére mondom, hogy ennek a megállapodásnak a folytatását szorgalmazzák a köznevelési államtitkárságnál.

A harmadik, az Országos Szlovák Önkormányzat kezdeményezte miniszter úrnál köznevelési szerződés megkötését 2014. szeptember 1-jétől átvett Budapesti Szlovák Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium fenntartásának támogatására. A szerződés előkészítése – csúnya szóval – folyamatba tétetett, de ez nem azt jelenti, hogy lezárult.

ELNÖK: De jól hangzik mindenképpen. *(Derültség.)*

SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Inkább csúnyán. A negyedik pedig: a fentiekén túl köznevelési szerződés keretében támogatja a tárca a Bajai Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja működtetését. Ez ugye azért is fontos, mert működési támogatásra az alapítványi iskolák nem kapnak külön támogatást a 2013. január 1-je és 2017. december 31. közötti időszakban. E megállapodás kiterjedt a győri Audi Hungária Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium fenntartására is. 2014. szeptember 1-jétől a győri intézményt egy új közalapítvány tartja fenn, emiatt szükségessé vált a köznevelési szerződés módosítása, és a győri intézmény fenntartására egy új köznevelési szerződés megkötése, szerződés módosítás és új szerződés előkészítése szintén folyamatban van. Én csak az előző államtitkárságon, tehát a múltamból ismertem meg ezt a kérdést. Mondhatnám azt is, hogy problémát, mert teljesen érthetetlen módon hozzánk került mint szociális, gyermekvédelmi főigazgatósághoz ez az alapítványi iskola, éppen ezért fontosnak tartom, hogy jelenlegi pozíciómban és jelenlegi munkatársaimmal ezt a módosítást minél hamarabb megtegyük.

Subjektív megjegyzést hadd tegyek ehhez a kérdéshez és ehhez a felvetéshez: én ahol jártam iskolákban az elmúlt rövid időszakban, mindenhol pozitív tapasztalatokat gyűjtöttem.

Itt szeretném megköszönni mind az iskolafenntartóknak, mind pedig a pedagógusoknak azt a munkát, amit a nyelv, a nemzetiség, a kultúra, s amit én személyesen fontosnak tartok, a hit megőrzéséért tesznek. Ez az, ami erősíti a nemzetiségi megmaradást és erősíti a nyelv megmaradását. Én magam, munkatársaimmal együtt, elkötelezett leszek a következő időszakban is annak érdekében, hogy ezek az iskolák erősek és jók legyenek. S ahol – mint ahogy a bevezetőmben is mondtam – hirtelen nagy szükség lesz valamilyen felújításra, ott is mindent megteszünk a jövőben is, mint ahogy az előző négy évben is mindig segítséget nyújtott a kormány, ha arra szükség volt.

Mindezek mellett – megint csak a személyes véleményemet mondom – nem biztos, hogy a jó megoldást látom és tapasztalom, de úgy érzem, hogy amikor egy-egy nemzetiség átveszi – akár annak az országos önkormányzata, akár egy település nemzetiségi önkormányzata – az iskolát, akkor ott sokszor jó megoldások születnek, és talán még közelebb kerülnek az oktatási rendszer jó megoldásai, mintha bent van egy állami vagy bármilyen más fenntartó keretében.

A következő kérdés, tisztelt bizottság, a nem nemzetiségi és nem állami, hanem az egyházi vagy alapítványi fenntartású iskolákra vonatkozott. Tizenhét ilyen intézményt gyűjtöttek össze a munkatársaim. Ezeknek a szerepe is fontos. Fontos az alapítványi és más formában működő iskolák, de fontos az egyházi fenntartású iskolák működése is. De még egyszer hangsúlyozom, ha egy nemzetiségi önkormányzat a KLIK-nél kezdeményezi, hogy szeretné átvenni valamely állami fenntartású iskolát, ebben én is és a munkatársaim is az önök segítségére leszünk.

Ha megengedi a bizottság, azoknak a kérdéseknek a tekintetében, hogy a köznevelés területén milyen lépéseket kell tenni, a következő bizottsági ülések valamelyikére az államtitkárság meghívását javaslom.

Volt egy felvetés, a nemzetiségeket érintő egyházi vonatkozású kérdés. Iszonyatosan tág ez a terület, és szerencsére egybeesik azzal, ami az államtitkárságunknak egy másik fontos része, az egyházüggyel és az egyházakkal kapcsolatos együttműködéssel. Itt megint csak egy subjektív dolgot tudok mondani. Azt látom, hogy azok a nemzetiségek erősödnek, illetve azoknál a nemzetiségeknél nagyobb a megmaradás lehetősége, ahol ott van az egyház és ott van a hit. Éppen ezért én abszolút szorgalmazom mindazokat a felvetéseket, amelyek egy-egy egyházi épület felújítását, megújítását teszik lehetővé. Munkatársaim ezt az elmúlt négy évben is segítették és a jövőben is segíteni fogják.

Ugyancsak örömmel tapasztalom több nemzetiségnél is azt, hogy egy-egy egyház – akár a katolikus, akár az evangélikus, akár a református egyház, de az ortodoxia keretében is ezt tapasztalom – vezetőinek, püspökeinek a jó határon túli vagy más távolabbi országokkal való kapcsolata eredményeképpen egyházi vezetők vagy papok cseréjére kerül sor. Ez nyilván könnyebb a szlovén, a horvát, a szlovák vagy a német nemzetiségi önkormányzatnál és nehezebb – a román kivételével – az ortodoxia területén, ennek ellenére nagyon fontosnak és szükségesnek tartom, s amennyire lehet, szorgalmazom is a katolikus püspöki karnál és más egyházaknál is, hogy ők is segítsék ennek a további létét és életét. Jól tapasztalható az, hogy ahol az egyházak az egyházi szertartásokat anyanyelvi szinten tudják végezni, ott a hit erősödése és megmaradása sokkal nagyobb lehetőséget kap, ahol pedig „csak” magyar nyelvű az egyházi szertartás, ott a megmaradás és az erősödés sokkal nehezebb. Éppen ezért minden ilyen kezdeményezést segíték is támogatók, s ha ilyennel

fordulnak hozzánk akár a szószólók, akár a nemzetiségi önkormányzatok, akkor természetesen segítjük és támogatjuk azt.

Az egyházi intézmények felújításáról azt tudom mondani – amit a költségvetésnél is el kellett mondani, s ezt jeleztem már korábban is –, hogy az európai uniós forrásoknál egy olyan alapelvet fogunk folytatni, hogy a köznevelési és az egyházi intézményeknél is a terület meg kell, hogy kapja azt az arányt, amilyen arányban fenntartunk iskolákat, köznevelési vagy egyházi intézményeket.

Tisztelt Bizottság! Egy rövid kérdés van még hátra, a kétnyelvű személyes okmányok kérdése. Ha megengedi elnök úr, itt megint helyettes államtitkár úrnak adnám át a szót. A parlament egyetlen bizottsága sem szokott tapsolni, sem pedig valamit bemutatni, de majd megkérem főosztályvezető urat, hogy ennek ellenére egy segédeszközt vegyen elő és mutassa be a bizottságnak.

ELNÖK: Köszönjük a szemléltetést. A házszabály szerint ezt engedélyeznünk kell. Megkérdezem a bizottság tagjait, hozzájárulnak-e ahhoz, hogy egy rövid szemléltetéssel is gazdagodjon ez az eszmecsere. Aki hozzájárul, kérem, szavazzon! (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag hozzájárul a szemléltetéshez. Megadom a szót helyettes államtitkár úrnak.

DR. DEÁK IMRE helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm a szót és köszönjük a lehetőséget arra, hogy színesebbé tehetjük a bemutatót, illetve a választ. Egyébként nem volt teljesen egyértelmű ennél a témánál, hogy a kérdés mire vonatkozik. Itt ugye a kétnyelvű személyes okmányokról van szó. Mindenképpen jó hír az, hogy mind a nemzetiségek jogairól szóló törvény, mind pedig az anyakönyvi eljárásról szóló szabályozás lehetővé teszi a kétnyelvű anyakönyvezést, illetve a kétnyelvű személyi okmányok kiállítását. Ennek a jogszabályi háttere tehát rendezett. Itt esetleg a gyakorlatban, az eljárások során vannak fennakadások. Úgy látom, többen bólogatnak, akkor tehát az volt a kérdés, hogy mi okozza ezt a problémát. Valószínűleg arról van szó, hogy egy közigazgatási szerv sokkal könnyebben kezel egy olyan rutinügyet vagy eljárást, amiből naponta száz van, vagy évente több ezer hasonló kérelem. Ez pedig ezeknek a szervezeteknek egy nagyon speciális ügy, és a többi ügyhöz képest csak nagyon alacsony számú eljárásban fordul elő. Nyilván nehézséget okoz számukra, ha hirtelen bejön egy olyan kérés, amilyenből csak pár havonta szokott egy érkezni. Úgy tudom, hogy ennek ellenére megoldják a problémát ezek a szervek és elkészülnek a szükséges okmányok. De természetesen jelezni fogjuk ezt az okmányirodáknak és fel fogjuk mérni, hogy mennyire vannak tisztában ezzel a szabályozással, és küldeni fogunk egy tájékoztatót is, hogy ha mégsem lennének teljesen tisztában ezzel a szabályozással, akkor segítünk nekik jobban képbe kerülni.

Egyébként itt megy körbe a tárgyi bizonyíték, hogy tényleg elkészülnek ezek az okmányok, még ha nem is olyan gyorsan, mint a többi személyi okmány. Ha ez volt a kérdés, akkor az a válasz, hogy a jogi szövegkörnyezet megfelelő, az okmányirodáknak pedig egy tájékoztatót fogunk majd szétküldeni, hogy az ügyintézők ne lepődjenek meg akkor, ha a jövőben ilyen kéréssel találkoznak. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár úr még kíván-e valamit mondani?

SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Úgy látom, ez a kérdés okozta a legnagyobb érdeklődést, illetve izgalmat. Megerősítem helyettes államtitkár úr gondolatát: ha bármilyen olyan javaslat, észrevétel van, amit

a hatóságok felé nekünk jeleznünk kell, akkor kérjük szépen azokat, és ha a későbbiekben ilyen visszajelzés lesz, akkor megoldjuk a problémát.

Kérem szépen, ne azt nézzék, hogy mikor van a születésnapja a főosztályvezetőnek, mert akkor nem fog dolgozni azon a napon, mert mind odamennek hozzá. *(Derültség.)* Köszönöm szépen. Ennyi volt.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm tisztelt államtitkár úrnak és munkatársainak a tájékoztatást és az illusztrációt is. Nyilván ehhez még lesznek esetleg hozzáfűznivalók, bár jelzem a bizottság tagjainak, hogy körülbelül egy órát szántunk erre a tájékoztatásra, amelyből bármelyik pont vagy kis fejezet kimeríthette volna az egy órát. De nagyon örülök, hogy konkrét válaszokat is kaptunk akár a köznevelési megállapodásokat illetően, akár az EMET-ben a bizottság leendő részvételével kapcsolatban, és számtalan új információt hallottunk. Azt hiszem, hogy a lényege ennek a találkozásunknak az volt, hogy egyrészt lássuk az új minisztériumi államtitkárság hozzáállását. Ehhez a témakörhöz én látom a nagyon alapos tájékozottságot és valóban a pozitív hozzáállást. Köszönjük a konkrét felajánlásokat. Az utolsó ponttal kapcsolatban például a hatóságokhoz fordulnak, az okmányirodák figyelmét felhívják erre a lehetőségre. Dr. Czunyiné dr. Bertalan Juditot éppen a következő ülésünkre tervezzük meghívni, akkor nyilván a tankönyvellátás és egyéb speciális kérdések is napirendre kerülnek. Most azért átadom a szót szószólótársaimnak. Ritter Imre német szószóló úr jelentkezett.

Hozzászólások

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Először is elnézést kérek, hogy később jöttem, és pont, amikor az államtitkár úr itt van, nagyon sajnálom, csak a német Bundestag képviselői voltak itt, és pont így szervezték, úgyhogy elnézést kérek. De, azt hiszem, úgy is mondhatjuk, hogy napi kapcsolatban vagyunk, és ismerem a nézeteit vagy a beállítottságát, és nagyon örülök, hogy együtt tudunk dolgozni.

Csak a legutolsóhoz szeretnék hozzászólni röviden, hogy a szemléltetéssel kapcsolatban a bizottságban már elmondtam, hogy itt nem pusztán arról van szó, hogy idegen nyelvű okmányokat kapjunk. Elmeséltem Gergely fiam születését. A Szent Istvánban született, német nemzetiségi születési anyakönyvi kivonatot kértem neki. Azonnal az volt a válasz, hogy nincs. Mondtam, hogy de, menjenek haza, nézzék meg, törvény biztosítja, van. Akkor visszajöttek másnap, hogy á, van, van, sőt három nyelvű is, angol, francia és magyar. Mondtam, hogy én nem idegen nyelvűt, hanem nemzetiségi születési anyakönyvi kivonatot kérek. Akkor elmentek, végül a negyedik nap az volt, hogy vagy elfogadok egy magyart, mert különben a házi orvos nem veszi fel a gyereket kezelésbe, mert ez szükséges, mondtam, hogy jó, akkor elfogadok egy magyart, de nem mondom le az igényemről, vegyünk fel egy jegyzőkönyvet. Aztán hazamentünk, megvolt a magyar, utána több hónapig keresztül a kormányhivatalban eljutottunk oda, hogy lehet nemzetiségit, de a számítógép nem alkalmas rá, akkor fejlesztés kell, akkor már számítógép is alkalmas, három hónap után végül kaptam egy olyan születési anyakönyvi kivonatot, hogy német nemzetiségi születési anyakönyvi kivonat németül és magyarul, ami valóban nemzetiségi. Nem idegen nyelvű.

Amikor Mária lányom született, akkor már összeszaladt a kórházban mindenki, hogy itt a német, készüljünk fel rá. Annerose-nál már viszonylag simán ment. De nekem is, aki tudtam, hogy mit akarok, tudtam, hogy hogy lehet megcsinálni, több hónapi következetes, kitartó munkát igényelt. Nem hiszem, hogy van egy normál állampolgár, aki ezt Magyarországon meg tudja csinálni. Ez a probléma, nagyon sok esetben, mondjuk a választási törvény alapján is a nemzetiségi

regisztrációnál jogunk van, hogy folyamatosan, mivel a regisztráció folyamatos, tudjuk azt, hogy hányan regisztráltak és hányan regisztráltak a parlamenti választásra, mégis a Választási Iroda elnöke visszaírja a levelet, hogy igen, törvény szerint jogunk van rá, csak a számítástechnikai rendszer nincsen rá felkészülve. Hát akkor mi alapján csinálták? És ez a legnagyobb probléma, hogy nagyon sokszor formálisan törvény szerint, a törvény írott betűje szerint jogunk van rá, de a valóságban nem létezik. És ezt sújtja tovább az, hogy ma már nagyon kevés dolgot csinálnak manuálisan, tehát még a szándék sem elég, mert hiába akarja egy ügyintéző megcsinálni, ha a számítástechnikai rendszer erre nem alkalmas. Bocsánat, ezt csak azért szerettem volna elmondani, hogy mi ezt értjük a nemzetiségi ügyintézés és okmányok alatt. Nem önmagában simán csak az idegen nyelvű okmányt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kölesné Kiss Erika szószóló asszony kért szót.

KÖLESNÉ KISS ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelt Államtitkár Úr, Helyettes Államtitkár Úr, Főosztályvezető Úr! Kedves Vendégek! A bizottságunkban helyet foglaló valamennyi szószóló működési területén pillanatnyilag talán az egyik legégetőbb kérdés a köznevelési szerződések megújítása, különösen is az egy évre kötött köznevelési megállapodásokat kell sürgősen felújítani. Ez ügyben Sipos Imre helyettes államtitkár úr már kapott levelet. Én azt kérem önöktől, hogy legyenek szívesen ebben támogatni a nemzetiségi önkormányzatokat, és tényleg kötéssenek meg ezek a szerződések. A folyamatos működés érdekében fontos, hogy egyrészt a megrendelők, tehát szülők, nevelők, gyerekek is lássák, hogy a nemzetiségi iskolákban hosszú távon biztosított a működés, másrészt természetesen a fenntartók számára is ez egy kiemelten fontos dolog.

Köszönöm szépen államtitkár úrnak a minket érintő területre kiterjedő válaszadását. Örülök, hogy elindult egy olyan folyamat, amit gyakorlatilag már az elmúlt években megszoktunk, hogy nagyon sok kérdésünkre pozitív válaszokat kaptunk, és pozitív megoldásokat kaptunk, és bízom benne, hogy ennek folytatása lesz, és mi is azon leszünk, hogy sikeresen tudjunk együttműködni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy éreztem, hogy inkább hozzászólás volt, nem kérdés. Alexov Lyubomir szerb szószóló kért szót.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Tisztelt Államtitkár Úr, Helyettes Államtitkár Úr! Kedves Vendégek! Nem szeretném megismételni Erikát a köznevelési megállapodással kapcsolatban, de a legfőbb kérdés nyilván itt, a szerb vonalon is, tehát valamennyiünk vonalán, hogy ez ne egyéves legyen, mint ahogy bírjuk is miniszter úr ígéretét, hogy a következő ciklustól 5-10 éves időtartamra kötik az iskolák ezt a megnyugtató és biztos működéshez elengedhetetlenül szükséges köznevelési megállapodást.

Ugyan, az elmúlt években mi itt magunk között is megbeszéltük, hogy nagyon nagy lépés történt a nemzetiségi iskolák finanszírozása tekintetében generálisan is, de különösen a kis létszámú iskoláknál ez a hosszú távú megállapodás elengedhetetlen.

Nem is emiatt kértem szót, hanem mert egy dolog nem hangzott el a kultúra kapcsán, illetve biztos még sok minden más is, másról is lehetne beszélni, de én eddig egy olyan kis önkormányzatnak voltam a polgármestere, amelyik színházfenntartó önkormányzat, és itt a nemzetiségi színházak problémájára szeretném felhívni a figyelmet, illetve kérni államtitkár úr, illetve az államtitkárság segítségét.

A tavaly előtti évben végrehajtott finanszírozási reform következtében a nemzetiségi színházak az alternatív és egyéb más színházakkal kerültek egy pályázati fejezetbe, egy pályázati szisztémába, ami komoly problémákat okoz a nemzetiségi színházak finanszírozásában. Maga a rendszer sokkal bonyolultabb. Az eddigi, tavasszal megérkezett finanszírozás helyett most augusztus a legkorábbi, amikor a nemzetiségi színházak pénzhez jutnak. Gyakorlatilag azt kérnénk, hogy két irányban is induljon el egy gondolkodás, mert egyre több nemzetiségnél jelentkeznek a színházfenntartó és színházalapító igényei. Vagy külön fejezetben és külön pályázatokban vagy pedig, amennyiben lehetséges, intézményi formában legyen mód ezeknek a színházaknak a finanszírozására. Talán jó példa erre a Deutsche Bühne. A németeknél indult egy ilyen lépés a tavalyi esztendőben. Tehát ezt a vonalat szeretnénk mi, többiek is folytatni, és ebben kérnénk az önök támogatását.

Ami az iskolák és egyéb intézmények felújítását, illetve az épületek folyamatos szinten tartását illeti: államtitkár úr azt mondta, hogy erre sokkal több pénzre a 2015. évi költségvetésben sem lehet számítani. Azt viszont mindenképpen kérjük, hogy amikor az új hétéves ciklusban a különböző pályázatok kiírására kerül sor, legyen egy olyan fejezet, ahol a nemzetiségi önkormányzatok és a nemzetiségi nevelést, oktatást folytató intézmények tárgyi feltételeinek a javítását is meg lehet pályázni, illetve az ehhez szükséges önrészt valamilyen belügyminisztériumi forrásból mindig meg lehessen pályázni, mint ahogy ezt a települési önkormányzatok gond nélkül megtehetik. Ez nálunk a köznevelés és az egyházi ingatlanok esetében is probléma, mert a szerb ortodox egyháznak sajnos az is problémát okoz, ha valamiből sok van. Mi az elhagyott, hívek nélkül maradt településeken az egyházi intézmények fenntartását, megóvását, megmaradását pályázati forrásokból tartjuk elképzelhetőnek. Az elmúlt években az önkormányzatunknak nagyon jó kapcsolata és együttműködése volt az államtitkársággal és azon belül az egyházi főosztállyal. Ebben bízva szeretnénk tovább folytatni azt a munkát, amit az elmúlt években megkezdtünk, nyilván nagyobb volumenben felhasználva a lehetséges pályázati eszközöket. Ebben kérjük az önök segítségét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy látom, hogy inkább problémafelvetésekről van szó. Van-e még a bizottság tagjai közül valakinek valamiféle észrevétele? Ritter Imre német szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Csak egyetlen mondat. Nem voltam itt az elején, amikor az anyagi dolgokról volt szó. Mi a 2015. évi költségvetésben bizonyos területeken önmagunkhoz képest szeretnénk érdemi változásokat. Mondom, ezt önmagunkhoz képest értem és nem a költségvetés méreteihez meg egyebekhez képest. Természetesen nem azt várjuk, hogy az államtitkárság harcoljon ezért, mi a lehető legszélesebb körben mindenkit megpróbálunk ezzel megkeresni és ehhez a támogatást biztosítani, csak azt kérjük államtitkár úrtól és a kollégáitól, hogy ebben minden lehetséges módon segítsenek bennünket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Még Csúcs Lászlóné lengyel szószóló asszony kért szót.

CSÚCS LÁSZLÓNÉ lengyel nemzetiségi szószóló: Tisztelt Államtitkár Úr! Államtitkár-helyettes Úr! Csak nagyon röviden, mert az eröm már fogytán van. Tegnap fejeztük be a választások utáni újjáalakulásunkat, és ez a munka nagyon fárasztó volt. Államtitkár úr beszélt itt a választásokról és azok tanulságairól. A tanulságok listája nagyon hosszú lesz, amit a lengyel nagykövetség átnyújt majd a

bizottságnak is és az államtitkárságnak is. Ezt a munkát teljesen át kell alakítani, mert ez emberfeletti és néha értelmetlen volt. Nagyon örülök, hogy végül is szerencsésen megoldottuk, de ez így nem mehet tovább.

A másik fontos kérdés, amiről államtitkár úr is beszélt, a pályázatok, különösen a feladatalapú pályázatok elbírálása. A saját nemzetiségem nevében mondom, hogy nem a tevékenységen múlt az elért pénzek nagysága, hanem a ravaszságon. Ahol a helyi önkormányzatnak volt segítsége, ott többet el tudtak érni. De például egy kisebb Borsod megyei önkormányzat, amelyik szervezett egy tényleg nagyszerű rendezvényt, a számítógép mellett már szó szerint béna volt. Az elején ugyan még volt segítségük a helyi önkormányzatoknak, de utána azt mondták nekik, hogy csináljátok magatok, s miután nem volt segítségük, pénzbeli támogatás nélkül maradtak. Aki pedig Budapesten tudott szakembereket foglalkoztatni, az rendezvény nélkül vagy nagyon gyenge rendezvény megszervezése után is kapott nagy pénzeket. Azt szeretném kérni, hogy ezt szakértői szinten beszéljék meg, vonjanak be ebbe minket is, mert van tapasztalatunk.

Végül szeretném elmondani, hogy az előző államtitkársággal nagyon jó volt az együttműködésünk, de nagyon remélem, hogy az új államtitkársággal még jobb lesz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót államtitkár úrnak.

Soltész Miklós államtitkár válaszai

SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. A válaszok előtt hadd mondjam el, hogy az államtitkárságunk néha nagyon nehéz helyzetben van az egyházügyek és a nemzetiségek területén is, mert egyik oldalról nekünk a kormányt, az országot és az állam vezetését kell képviselnünk, a másik oldalról meg mi magunk is akár egyházi személyként, akár nemzetiségiként ugyanúgy ott ülünk önök között, s nemcsak a munkatársaim, hanem személy szerint én is. A kettősség tehát megvan, és kérem, hogy ilyen szempontból is nézzék a munkánkat és a válaszaimat is.

Csúcs Lászlóné lengyel szószóló asszonnyal már beszéltünk az általa elmondottakról, és ezzel is kezdtem a mai meghallgatást. A munkatársaimat is és önöket is arra biztatom, hogy a választási rendszer átalakítása során felgyülemlett tapasztalatokat hasznosítsák, és amit meg lehet oldani, azt meg is oldjuk. Ez nem lehet kérdés, ez a természetes. A választások előtt egyébként sokat kell menni, én 11 ezer kilométert utaztam egy hónap alatt, tehát tudom, hogy ez nem könnyű feladat.

Ritter Imre német szószóló úrnak szeretném jelezni, hogy az úttörők szerepe mindig nagy. Most nem a múlt rendszer úttörőiről beszélek, hanem azokról, akik nemcsak a gyermekvállalást tartják fontosnak, hanem az utána lévő dolgokat is. Én köszönöm szépen, amit véghez vittél. Most csak azt tudom megerősíteni, hogy ha ilyen visszajelzések érkeznek hozzánk, mi azokat a kormányhivatalok és más állami szervek részére jelezni fogjuk. Biztos, hogy vannak olyanok, akik még soha nem találkoztak ilyen élethelyzettel, ezért nagyon fontos az, hogy ezeket a kéréseinket minél többször megismételjük, és azokon a rendezvényeken, ahol együtt vagyunk jelen, minél többször előhozzuk. Köszönöm szépen ezt a felvetéset.

A szlovén nemzetiségi szószóló asszonynak, Kissné Köles Erikának szeretném megerősíteni azt, amit az egy évre szóló köznevelési szerződésekkel kapcsolatban én magam is mondtam. Remélem, hogy a köznevelési államtitkárság erre minél hamarabb reagál. Teljesen természetes az, hogy mi nemcsak közvetítőként, hanem segítőként is ott leszünk, egyébként a helyettes államtitkár úrnak, illetve a főosztályvezető úrnak ez feladata is.

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló úrnak több területet is érintve szeretném jelezni – s szerintem ez mindenkire vonatkozik –, hogy az európai uniós pályázati pénzek elosztásánál én nagyon fontosnak tartom nemcsak az egyházi, hanem az egyházi örökségvédelmi területet is. Mert vannak gyönyörű templomok, gyönyörű emlékek, amiket az egyházak nem tudnak használni, viszont nagyon jó lenne, ha ezek megmaradnának a jövő számára is. Az örökségvédelem tehát egy külön terület. A harmadik pedig a köznevelési és a kulturális terület épület-felújítási, eszközbeszerzési pályázatai. Mi ezt minden operatív program felé mindig is jeleztük és a következőkben is fogjuk jelezni, de hadd kérjek én egy olyan összeállítást, elnök úr – ami lehet, hogy talán nem a bizottság feladata, de ti nyilván annyira együtt tudtok dolgozni, hogy ezt meg tudjátok tenni –, egy olyan listát, hogy melyek azok a fontos területek, amelyeket nekünk jó értelemben vége lobbival erősítenünk kell a mostani európai uniós pályázatok során.

És teljesen egyetértek, hogy ez nyilván teljesen más kérdés, mint a mindennapi finanszírozás, a mindennapi köznevelési vagy bármilyen más finanszírozásoknak a kérdése. Nem tudok egyelőre most jelenleg választ adni a nemzetiségi színházi kérdésre. Részben jelzem ezt Hoppál Péter államtitkár úr felé, aki egyébként maga is a nemzetiségekkel Pécsen jó kapcsolatot tartott, biztos érteni fogja ezt a kérdést, és segítőkész lesz, mi meg utána nézünk főosztályvezető úrral, hogy mi az a megoldás, amit itt a költségvetésben külön soron meg tudunk jeleníteni.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Befejezésül egy viszonylag friss élménnyel hadd zárjam ezt a mostani találkozót. Szombaton Újvidéken jártam, és ott az újvidéki vérengzés 70 éves évfordulójának két ferences pap, illetve szerzetes boldoggá avatási szertartási aktusa is része volt, és ezt nem mint sebet szeretném felhozni semmiképp sem, mert sokkal inkább fontos az, amit magyar-szerb és szerb-magyar viszonylatban a két köztársasági elnök megtett az elmúlt hetek és hónapok során. Sokkal inkább azt szeretném erősíteni, hogy ezen a megemlékezésen, ünnepségen jelen voltak szlovákok, horvátok, szerbek és magyarok is. És egy közös szertartás keretében olyan pozitív üzenetet tudtunk és tudott ez az alkalom teremteni, ami szerintem nagyon fontos, és éppen ezért az önök munkájának én hatalmas szerepet gondolok, és nemcsak gondolok, hanem az együttműködésben ez biztos fontos kell hogy legyen, a nemzeteink közötti együttműködésben.

Biztos voltak, és vannak is a történelem folyamán és a jelenében is problémák, amelyeket nem szabad szőnyeg alá söpörni, de a nemzetiségekkel való jó kapcsolat, a nemzetiségeknek a munkája nagyon sokat segíthet azoknak a sebeknek a gyógyításában, amik az elmúlt évszázadokhoz, évtizedekhez, akár a jelenhez is köthetőek. És szerintem példát is mutathatunk adott esetben egy-egy országnak, egy-egy ország politikai vezetésének, hogy mi az, amire - szerintem - a jó megoldások vezetnek, és az hogy oldja fel hosszú távon is az együttműködés lehetősége érdekében a múltnak a gondjait.

Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy itt lehattunk munkatársunkkal, és természetesen bármikor állunk az önök rendelkezésére adott esetben nemcsak ilyen bizottsági keretekben, hanem iskolalátogatás, kulturális rendezvények vagy bármi más rendezvények keretében.

ELNÖK: Nagy tisztelettel megköszönöm Soltész Miklós államtitkár úrnak és munkatársainak a tájékoztatást, a szimbolikus, szép befejezést, és mi magunk is ezen fogunk nyilván munkálkodni, az együttműködésben pedig bízunk, és meg vagyunk győződve arról, hogy a tárcával, az államtitkársággal a bizottságnak valóban eredményes együttműködése lesz. Ennek reményében köszönöm még egyszer, hogy

elfáradtak hozzánk, és folytatjuk napról napra. Vizontlátásra! *(Az államtitkár és munkatársai távoznak az ülésteremből.)* Pár perc türelmet kérünk.

A Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/1143. szám)

Nagy tisztelettel köszöntöm bizottságunk nevében Glattfelder Béla államtitkár urat, a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjében, Koleszár Katalin főosztályvezető-helyettes asszonyt és Árok Szabolcs osztályvezető urat, akik második napirendi pontunkhoz érkeztek. Köszönöm szépen, hogy elfáradtak, és ismételten köszöntöm természetesen az Állami Számvevőszék képviselőit, akiket a bizottsági ülés elején már üdvözöltem.

Soron következő második napirendi pontunk a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló T/1143. számon benyújtott törvényjavaslat részletes vitájának vitához kapcsolódó bizottságként történő lefolytatása. Korábbi ülésünkön hozott döntésünk alapján a törvényjavaslat 1. számú melléklete, 1., 4., 9., 18. és 20. fejezete tekintetében. E rendelkezésekre vonatkozóan megnyitom a részletes vita első szakaszát, amelynek három szakasza van. A törvényjavaslatnak a Házsabály 44. § (1) bekezdés a-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerint annak vizsgálata, hogy a törvényjavaslat megfelel-e az Alaptörvényből eredő követelményeknek, illeszkedik-e a jogrendszer egészébe, valamint megfelel-e a nemzetközi és európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, végül megfelel-e a jogalkotás szakmai követelményeinek.

Köszöntöm az előterjesztő képviselőjében az itt megjelent Glattfelder Béla államtitkár urat, és kérdezem, hogy a Házsabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelmények vizsgálatát segítő kíván-e hozzászólni a napirendi ponthoz. *(Dr. Turgyán Tamás érkezik az ülésterembe.)*

GLATTFELDER BÉLA államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Üdvözlöm a bizottság tagjait. Köszönjük a meghívást. A Házsabály rendelkezéseinek megfelelően az ön által is feltett kérdésekre a kormány és a Nemzetgazdasági Minisztérium nevében az alábbi nyilatkozatot kívánom tenni. Ugye első kérdés, hogy megfelel-e a törvényjavaslat az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek. Igen, megfelel. A kormány az Alaptörvény 36. cikkének megfelelően készítette elő, és nyújtotta be a törvényjavaslatot, ami azt jelenti, hogy az államháztartási törvényben előírt határidőket a kormány pontosan betartotta. Illeszkedik-e a jogrendszer egységébe a zárszámadási törvényjavaslat? Igen, illeszkedik, szintén utalnék az Alaptörvény 36 cikkére, ugyanis az ott meghatározottak szerint került a törvényjavaslat benyújtásra törvényi formában, és ezáltal a jogrendszer egységébe illeszkedik.

A harmadik kérdés, hogy megfelel-e a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek. Igen, megfelel, bár itt meg kívánom jegyezni, hogy a zárszámadási törvényjavaslat jellemző módon nem szokott ütközni, tehát nincs olyan speciális ok, hogy ütközzön akár a nemzetközi, akár az európai uniós joggal, ezért ez a kérdés valójában némiképpen irreleváns.

A negyedik kérdés, hogy megfelel-e a zárszámadási törvényjavaslat a jogalkotás szakmai követelményeinek. Igen, megfelel. A zárszámadási törvényjavaslat a jogszabályszerkesztésről szóló rendelet előírásainak megfelelően készült, és azt az igazságügyi tárca ellenőrizte a közigazgatási egyeztetések során. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Üdvözlöm körünkben dr. Turgyán Tamás örmény szószóló urat. Ezentúl 10 szavazata van a bizottságnak.

Szeretném megkérdezni az Állami Számvevőszék képviselőit, hogy kívánnak-e hozzászólni a bizottsági vita előtt ehhez a kérdéshez.

HUSZÁR ANNA (Állami Számvevőszék): Köszönjük szépen, nem kívánunk hozzászólni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. De örülök, hogy jelen vannak. Most pedig átadom a szót a bizottság tagjainak hozzászólásra. Van-e jelentkező ezt kiegészítendő? Ritter Imre német nemzetiségi szószóló!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Ahogy a parlamenti hozzászólásomban is elmondtam, mi mindenféle felelősség és probléma nélkül nyilatkozhatunk, hiszen a 2013-as költségvetés összeállításához nem sok közünk volt. Azt gondolom, számunkra inkább abból a szempontból volt lényeges, hogy egyáltalán a költségvetés szerkezetébe és az egész rendszerébe egy kicsit belenézhattünk a vita és az előkészületek során, ami majd a továbbiakban, többek között a 2015. évi költségvetésnél is nekünk nyilván fontos lesz. A magunk részéről semmi olyan nem merült fel, ami miatt a 2013-as költségvetés zárszámadását ne lehetne elfogadni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még a bizottság tagjai részéről hozzászólás, kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, megkérdezem az előterjesztő képviselőjét, Glattfelder Béla államtitkár urat, hogy kíván-e reagálni.

GLATTFELDER BÉLA államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm, nem.

ELNÖK: Államtitkár úr nem kíván reagálni. Köszönöm szépen.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottságnak a házszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatos megállapításait a bizottság jelentése fogja tartalmazni, így erről a jelentés elfogadása során később döntünk.

A részletes vita ezen szakaszát lezárom és áttérünk a módosító javaslatok megvitatására. Megnyitom a részletes vita második szakaszát. A törvényjavaslatához csak egy módosító javaslat érkezett, amelyet a benyújtó a Nemzeti összetartozás bizottságához címzett. Ezt a módosító javaslatot a bizottság tagjai megkapták.

Felhívom a bizottság tagjainak figyelmét, a házszabály 44. § (6) bekezdésében foglaltak lehetővé teszik, hogy a nemzetiségi napirendi pont esetében – márpedig most nemzetiségi napirendi pontot tárgyalunk – a nemzetiségeket képviselő bizottság bármely módosító javaslatról vitát folytathat, így a beérkezett T/1143/16. számú módosító javaslatot, amely a Bethlen Gábor Alap fejezet egyes előirányzatainak módosításáról szól, a bizottságunk is megvitathatja. Javaslom, hogy mivel ez a módosító javaslat a határon túli magyar nemzetiségek ügyével foglalkozik és nem a magyarországi nemzetiségek ügyével, a bizottságunk tekintsen el ennek a megtárgyalásától.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki ért egyet ezzel a javaslattal *(Szavazás.)* Kilenc. Ki nem ért vele egyet? *(Szavazás.)* Ilyen nincs. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy. Megállapítom, hogy 9 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett jóváhagytuk a javaslatot. Köszönöm szépen. Tehát megállapítom, hogy a bizottság nem kívánja megtárgyalni a benyújtott módosító javaslatot.

Felhívom a tisztelt szűszűlűk figyelműt, hogy bizottságunknak lehetűsűge van saját bizottsági műdosítű javaslat megfogalmazására is a vitának ebben a szakaszában. Kérdezem a bizottságot, hogy van-e valakinek a törvényjavaslat műdosítására irányulű műdosítű javaslata. *(Nincs jelentkező.)* Űgy látom, hogy nincs.

Megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben bizottságunk dönt a részletes vitát lezárű bizottsági műdosítű javaslat elfogadásáról és benyűjtásáról, de ilyen javaslat nem volt. Döntűnk a részletes vita lezárásáról, a részletes vitáról szűlű jelentűs elfogadásáról és benyűjtásáról.

Elűre szeretnűm tájűkoztatni a bizottságot, hogy a zárszámadásra speciális szabályok őrvenyesek, így valamennyi bizottság többsűgi és kisebbsűgi véleményűt is a Kűltsűgvetűsi bizottság elűadűja fogja ismertetni a plenáris űlésen. Nálunk nem volt kisebbsűgi vélemény.

A részletes vita lezárásáról szavazhatunk, hiszen a műdosítű javaslatot nem tárgyaltuk, saját műdosítű javaslatunk pedig nincs. Kérdezem a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. Aki egyetűrt a részletes vita lezárásával, kérem, kűzfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Tíz. Ellenszavazat és tartűzkodás nem volt. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangű szavazással lezárta a részletes vitát.

Tájűkozatom a bizottság tagjait, hogy a bizottság a részletes vitáról jelentűst nyűjt be, amely a bizottság korábbi vitaszakaszban meghozott döntűseit tartalmazza, elsűsorban a házszabály 44. § (1) bekezdűsűre vonatkozű megállapításokat, amelyekre államtitkár űr is reagált az elűterjesztű kormány nevében. Ezt fogja tartalmazni a jelentűsűnk.

A bizottság jelentűsűben foglaltak vázlatos formában, javaslat formájában már a bizottság tagjaihoz kerültek. Ezt kiegészítűjuk az elhangzott bizottsági véleményűvel, tehát ezt belefoglaljuk a bizottsági jelentűsűbe, és javaslom, hogy e jelentűs elkűszűlte után ezt konkrétan fogadjuk el, tehát a 3. napirendi pontunk után. Nem szándékozom technikai szűnetet tartani, munkatársaink Ritter Imre szűszűlű űr őrszrevételeit belefoglalják a jelentűsűbe, és aztán az elkűszűlt jelentűsről kűlűn szavazunk.

Most arról kell szavaznunk, hogy a vitának ezzel a menetűvel és ezzel a megoldással egyetűrt-e a bizottság, tehát arról, hogy elkűszűl a jelentűs és aztán ezt mindenki konkrétan látva szavazza meg. Aki ezzel egyetűrt, kérem, kűzfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Tíz. Megállapítom, hogy egyhangűlag elfogadtuk. Kűszűnűm szűpen.

A napirendi pont tárgyalását lezárom. Kűszűnűm szűpen Glattfelder Bűla államtitkár űrnak és munkatársainak, hogy megtiszteltek a jelenlűtűkkel és a véleményűkkel is hozzájűrultak a részletes vitához. Viszontlátásra!

A 2015. őrvi kűltsűgvetűsi tervezűssel kapcsolatos elűzetes javaslatok megvitátása

Tisztelt Bizottság! Folytatjuk űlűsűnket a 3. napirendi ponttal, a 2015. őrvi kűltsűgvetűsi tervezűssel kapcsolatos elűzetes javaslatok megvitátása. Mint valamennyien tudjuk, egyrűszűt a zárszámadás tapasztalataiból okulva, egy kicsit idűzavarba tudunk kerűlni, talán most műg a tapasztalatlanságunk révűn is nűha az eseményeket követűjuk. Igyekeztűnk felkűszűlni a 2015. őrvi kűltsűgvetűsi törvényjavaslat benyűjtására, amelyre a hűten sor kerűl, lehet, hogy őrppen a mai napon. És ennek őrdekében őrsszegűjűtűtűk az országos őrnkormányzatok finanszírozási igényűit a jűvű őrvre, feltételezve, hogy a sokűves, befagyott vűltoztatlan állapoton talán bizottságunk kűzreműkűdűsűvel és lobbitevűkenysűgűvel is vűltoztatni tudunk.

Ritter Imre nűmet szűszűlű űr az őrnkormányzati, kűltsűgvetűsi, kűlűgyi albizottság elnűke vállalta ennek a feladatnak a koordinálását, és el is kűszítette

tulajdonképpen azt az anyagot, amely az országos önkormányzatoktól beérkezett adatok alapján öt táblázatban állt össze. Már tárgyaltunk, beszélgettünk erről az anyagról, amely azóta is módosult, fejlődött, és jelentős lobbitevékenységet is kifejtettünk, elsősorban Ritter Imre szószóló úr, tehát igyekszünk támogatókat, tárgyalópartnereket szerezni ennek az elképzelésünknek a támogatásához. Megkérem Ritter Imre szószóló urat, hogy referáljon nekünk a legújabb fejleményekről, illetve arról az anyagról, amely most összeállt.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Igazából hétfőn már az informális ülésen átbeszéltekhez képest szerkezetében annyit változtattam, hogy azzal az egyoldalas bevezetővel indul, ami a Magyarországi nemzetiségek bizottságának a 2015. évi költségvetésével kapcsolatos támogatási igényei, javaslatai, és ebben szerepel az a négy terület, ahol érdemi változást kívánunk elérni. Összességében a négy területre vonatkozólag az összegszerű és százalékos változás, magyarul, 2014-ben ez a négy terület 3 milliárd 778 millió forint támogatást kapott, ezt 4 milliárd 128,4 millióval szeretnénk megemelni. Ez 109,3 százalékos emelés. Összességében ez a 2015. évi költségvetésben 7 milliárd 906,4 milliót jelentene. Ennek a szöveges anyagnak az 1. számú melléklete, amely a négy területre megbontva mutatja a 2014. évi adatokat, a változást, a 2015-öst, és aki ennél tovább akar menni, annak a négy terület részletes adatait, illetve ezeknek a rövid indoklását tartalmazza a 2., 3., 4., 5. melléklet. Illetve beleírtuk az induló oldalba, hogy a nemzetiségi köznevelési intézményeinknél nem kezdeményezünk egyelőre érdemi módosítást részben, mert a nemzetiségi önkormányzati fenntartású intézmények tavaly szeptember óta az új normatív finanszírozással minőségileg jobb helyzetben vannak már. A KLIK fenntartásában működőkkel pedig - az EMMI-vel és a KLIK-kel közösen - át kell nézzük, hogy milyen módszereket, szervezeti kereteket kíván a nemzetiségi intézmények kezelése, és fel kell mérjük azokat a konkrét finanszírozási igényeket, amikkel utána elő lehet állni. Tehát azt gondolom, hogy ez még nem időszerű az idő rövideje miatt.

A táblázatos részben az 1. számú mellékletben annyi változás van csak, hogy menet közben a Bolgár Országos Önkormányzattól érkezett még 20 milliós igény az intézményfenntartói részre. Az szerepel ebben az egész táblázatban. Egyébként ebben az összesítő táblázatban más változás nincsen.

A mellékletek sorszámozása változott, mert még a hétfői anyagban az összesítés a végén volt, most ezt 1. mellékletbe raktuk, hogy akinek arra van ideje, azt nézze meg, és utána vannak a részletezések. A 2. melléklet a nemzetiségi civil szervezetek, itt felül beraktam azt az egymondlatnyi indoklást, hogy 2002 óta, azaz 12 éve változatlan a támogatás, és a jogos támogatási igényeknek csak a töredékét biztosítja. Egyébként ez a melléklet is változatlan a hétfőihez képest.

A 3. számú melléklet, ami az országos nemzetiségi önkormányzatok támogatása, ugye az általános, a fenntartott intézmények, és összesen számszakilag ebben is csak annyi változás van, hogy a bolgároknál az intézménytámogatásnál megjött a 20 millió forint, és ez konzekvensen végigmegy a táblán. Ami itt kiegészítés, hogy a megjegyzésbe beraktam azt a négy pontot indoklasként, hogy egyrészt ez a támogatás is 2008 és 2010 között szinte minimálisan változott, négy éve pedig változatlan, lényegében be van fagyasztva. Itt hozzáteszem, hogy pont a 2013-as költségvetésben is, illetve a zárszámadásban az intézményfenntartásnál öt önkormányzatnál összesen 52,5 millió növekedés van, de ez igazából nem támogatásnövekedés, csak azt jelenti, hogy például a Deutsche Bühne Színház fenntartói jogainak az átvétele miatt a színház támogatás a színház fejezetsorból

átkerült a nemzetiségi önkormányzathoz, de ez egy forint támogatásnövekedést nem eredményezett.

Beírtam azt a négy pontot, ami itt indoklásként az elmúlt időszakból indokolja ezt a növekedést. A 4. számú mellékletnél, a települési és területi nemzetiségi önkormányzatoknál úgy szintén a melléklet kezdetén írtam be megjegyzésbe az indoklását az igényeknek. Nevezetesen, hogy a működési támogatás kétharmadának a feladatarányos támogatásra történő átállításával lehetetlenül alacsony lett a működési támogatás, másrészt meg a nemzetiségi önkormányzatok az új nemzetiségekről szóló törvény alapján jelentősen kibővített működési területével, feladatkörével, szereplései vállalásával ellentétben, hogy a támogatási összegeket 2010-től az 1 milliárd 520 millió forintos összegen gyakorlatilag befagyasztották. Számszakilag nem változott a többi része, annyi, hogy 3. pontként alul betettem, hogy együtt a működési és feladat alapú, összesen 2015-ben a 3 milliárd 384,4 millió forint lenne.

Végül az 5. mellékletnél a beruházási, felújítási és pályázati önrésznél sem változtattam. Egy megjegyzést tettem be felül, hogy itt a 2013. évet vettük bázisnak, hiszen a 2014-es tényadatok még nem állnak rendelkezésre, ez csak ennél az egy pontnál van. Erről az így összeállított anyagról és a mértékekről kérem a véleményeket és az észrevételeket, és akkor majd utána még beszélünk arról, hogy kikkel tudtunk eddig egyeztetni, és hogyan próbálnánk továbbmenni ebben a költségvetési kérdésben.

ELNÖK: Köszönöm szépen albizottsági elnök úrnak, német szószóló úrnak a tájékoztatását és már most köszönöm ezt az elvégzett hatalmas munkát, amit produkált a bizottság érdekében. Van-e valakinek kérdése, észrevétele?

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Én is köszönöm Imrének ezt a hatalmas munkát. Amikor a saját anyagunkat készítettem, akkor volt egy olyan érzésem, hogy igen, én leírom szövegszerűen, hogy hol, milyen költségvetési tételekkel kellene kiegészítenünk a jövő évet, de ebbe valami rendszert kellene vinni. Nos, ez egyfajta rendszer.

Ami miatt most szót kértem, az a saját nemzetiségem ügye. Nem juttattam el az igényünket az Imréhez, ezért az intézményfenntartói támogatás rubrikában nekem most nulla százalékos igényem van. Viszont a rádió és a Kühár Emlékház fenntartására szeretnék egy 12 milliós támogatást kérni, mert többek között szeretnék bővíteni a rádió munkatársi létszámát.

S még egy dolgról szeretnék szólni. Megkaptuk az egyeztetésekre vonatkozó tervezetet. Miután Rogán Antal úr, a Fidesz frakcióvezetője szlovén származású, ha lehetséges, én ezen a tárgyaláson szeretnék részt venni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A jövő héten kitérünk majd az időpontokra, arra is, hogy mikor tudunk erről tárgyalni. Az első pont az lesz – ahogy az anyagban is látták a bizottság tagjai –, hogy ezt az anyagot kell eljuttatnunk azoknak a tárgyalópartnereknek, akikkel majd beszélni szeretnénk, s nyilván ezt kell majd összeállítani.

Van-e még a táblázat egészéhez javaslat vagy kérdés? Alexov Lyubomir szerb szószóló úr!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Nekem nincs kérdésem, csak azt szeretném mondani, hogy a hétfői informális megbeszélésen elég alaposan átbeszéltük és egyöntetűen támogattuk ezt az összegző táblázatot, és most nem látnám értelmét a megváltoztatásának. Én is hagytam ki belőle dolgokat és más is

hagyott ki, de most a nagyságrendről beszélünk. Ne legyenek illúzióink, szívből és őszintén kívánjuk, hogy ez a terv megvalósuljon, de már akkor is nagy lépést teszünk előre, ha nem az egész, hanem ennek egy jó része megvalósul. Ezért azt javaslom, hogy ezt így, ahogy az Imre nagyon alaposan, precízen megcsinálta, előkészítette, fogadjuk el, és próbáljunk el mindenféle létező csatornán lobbizni. S azért is próbáljuk érvényesíteni ezeket az érdekeket, mert már tíz-tizenkét éve nem történt ebben érdemi változás, és fogadjuk el ezt így, ahogy ez a táblázat készen van. Nyilván fog ez még formálódni az idők folyamán. Bár adná a jó Isten, hogy ilyen változatlan formában átmenjen! Azt nem javaslom, hogy most belemenjünk abba, hogy tegyünk még ide egy forintot, oda meg egy másikat, tehát ne kezdjük újra ezt a vitát. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga Szimeon bolgár szószóló úr kért szót.

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: A szerb szószóló úr többnyire elmondta, amit én is szerettem volna elmondani, nevezetesen hogy ne bocsátkozzunk most újabb kiegészítésekbe, hanem fogadjuk el azt, amit Ritter Imre szószóló úr készített.

Nekem a szövegezéssel kapcsolatban lenne egy javaslatom. A végén, az utolsó lapon van „A Magyarországi nemzetiségek bizottságának 2015. évi költségvetéssel kapcsolatos támogatási igényei és javaslatai”. Gondolom, ez kerül majd betervezésre. *(Ritter Imre: Ez az első lap, csak rosszul lett összetűzve.)* Itt az Alaptörvény bekezdése után van egy olyan mondat, hogy „Az Alaptörvényben rögzített nemzetiségi jogok tényleges megvalósításához szükséges alapvető feltételek biztosítása érdekében”. Az előző táblázatok alján kisebb betűvel szerepel az, hogy az adott területeken mióta nem történt emelés, javaslom, hogy ezt ide is tegyük bele, és itt is szerepeljen az, hogy 2008 óta nem történt emelés, akkor befagyasztásra kerültek a támogatási keretösszegek, és utána folytatódjon úgy a mondat, hogy „a 13 magyarországi nemzetiség egységes akarattal ezt terjeszti elő”. Tehát fontosnak tartanám, hogy szerepeljen itt az, hogy mióta nem történt emelés *(Ritter Imre: Van, ahol 2004 óta.)*, mert aki elolvassa a lapot, először azt fogja meglátni és nem a kisbetűs részt, és attól kezdve elcsúszhatnak az információk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ritter Imre szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm az észrevételeket. Egyetértek azzal, amit a Lyubomir mondott. Én is azt kérem, hogy ha csak ilyen mértékű dolgok merülnek fel, akkor ne kelljen ezen változtatnunk, mert abban maradtunk mindenkivel, hogy ezt ma délután mindenhova elküldjük. Ha ezt így, egy az egyben elfogadja mindenki, akkor is lesz még lehetőségünk arra, hogy kisebb módosításokat hajtsunk végre. Egyébként majd az egészet szét kell szedni a költségvetés szerkezetének megfelelően. Ennek az a lényege, hogy a fejekbe beletegyük. Nekünk lehet nagyot álmodnunk, de a határon túli magyarság vagy akár a határon belüli magyarság egyes dolgaihoz viszonyítva ez csak csepp a tengerben. Egyetlenegy dolgot hadd mondjak: az EMMI-ben másfél milliárd forint van a magyarországi általános iskolások határon túli magyar területekre való utaztatására. Másfél milliárd forint! Nálunk a 13 nemzetiség gyerektáboraira összesen 30 millió forint. Ez annak a 2 százaléka. Nekünk nagy lépés, hogy 30 millióról 60 millióra emelik, de más viszonyításban meg csepp a tengerben.

Azért szeretnék mindenkit megerősíteni abban, még ez a változás is csak az alapokat biztosítja ahhoz, hogy az alkotmányban rögzített jogainkkal élni tudjunk.

Ezért próbáltam behozni ide az alkotmányból ezt a két mondatot, és ezért fogalmaztam úgy, hogy ez csak az alapvető feltételek biztosításához elegendő. Szimeonnak persze igaza van. Én a mellékleteknél mindenhol fettel kiemeltem az indoklást, egyedül a 3. mellékletnél nem, de ezt még meg tudjuk oldani, mert van, ahol tizenkét éve nem történt semmi, van, ahol nyolc éve, van, ahol négy éve, tehát ezt az elején egy mondatba nem tudjuk belesűríteni. Ráadásul nemcsak arról van szó, hogy számszakilag nem emelkedtek a támogatások, hanem arról is, hogy jelentősen nőttek a feladatok, amit nem is tudsz számszerűsíteni.

Én szerencsésebbnek tartanám, ha az egyes mellékleteknél témakörönként konkrétan fogalmaznánk meg az indokoltságot és nem általánosságban. Azért beszéltem mindenkivel előzetesen, mert egy dolog, hogy átküldjük az írásos anyagot, de mindenkivel személyes egyeztetést akarunk, hogy személyesen tudjunk adni információt és indoklást. Tehát mindenkivel előzetesen úgy beszéltük meg, hogy személyes egyeztetést kérünk, és ezeket ott ki tudjuk emelni.

Az egyeztetések menetére a javaslatom a következő. Ha ezzel most egyetértünk és el tudjuk fogadni, akkor az iroda segítségével mindenkinek megküldjük, akivel beszéltünk. Természetesen a szöveges rész az első oldal és a mellékletek jönnek utána. Azért küldtem el még melegében hétfő este vagy kedd reggel a listát, hogy egyrészt a Rogán Antallal való egyeztetésen – amelyen elnök úrral vagy Varga Szimeon alelnök úrral és Kiss Erikával, aki szintén jelezte részvételi szándékát, veszünk részt – képviselni tudjuk mindenkinek az igényeit, másrészt pedig akikkel még nem beszéltünk, az is a lehetőségén belül ezt tegye meg. Akikkel már beszéltünk, azt nem kell, hogy három oldalról támadjuk meg, hiszen akivel egyébként is megbeszéltük és leülünk, az rendben van; legalábbis remélem, hogy rendben van.

A Lázár János miniszter úrral megbeszéltek szerint Latorcai Csabával már ma délután 4 órakor tartunk egy egyeztetést. Elnök úr, erre el tudsz jönni?

ELNÖK: Még megnézem a programom.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Ha nem, akkor a Szimeonnal mennék el.

Tehát én azt szeretném, nem akarok sehová egyedül menni. Mindenhová, azt kérem, hogy úgy menjünk el, hogy valaki jöjjön még akkor is, ha csak részese, mert nyilván, ha az ember tárgyal, akkor kevésbé tud figyelni arra, amire a másik adott esetben, ha csak végig is hallgatja, de jobban meglátja, mint aki effektíve csinálja. Tehát én, ahogy bárki visszajelzett, azonnal mindegyikötöknek elküldöm, és aki amilyen mértékben részt tud venni az egyeztetésen, kérem, hogy jöjjön el. Szimeon is felajánlotta, hogy szívesen jön, ahová tud, azt kérném, hogy mindenhová ketten menjünk. Köszönöm.

ELNÖK: Van még más észrevétel? Varga Szimeon, tessék!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Teljes mértékben egyetérték az Imre azon indoklásával, hogy tényleg a mellékletek képezik a magyarázatokat, de én fontosnak tartanám, hogy az első lapon is szerepeljen ezzel kapcsolatban egy említés. Röviden ennyi, amit feltettem. Dátum nélkül, csak valamilyen említés szerepeljen benne. Hosszú évek óta.

ELNÖK: Bár ütősebb a dolog, ha valami 2002, 2004 vagy 2006 szerepel.

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: 2004 óta valamelyest változott, 2008-ban volt némi emelkedés nálunk legalábbis. Nagyon csekély, de a hivatalok működésére előírt törvényeknek megfelelően nyilván azoknak a bérezése kellett volna hogy kövesse folyamatosan az egyszeri juttatást, tehát gyakorlatilag az éves költségvetést, normatív támogatást, ez viszont nem történt meg. Akkor, amikor a hivatalok kiépítését előírták, akkor erre volt ugyan egy ígéret, viszont akkor, abban az évben valami némi összeget kapott mindenki, nemcsak mi, egyszerit. Viszont nem követte további. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Koranisz Laokratisz görög szószóló úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Ez az egyszeri támogatás is feladatokat jelentett, ugye azt a feladatot, hogy hivatalvezetőt kellett felvennünk, illetve belső ellenőrt. És ezt egyszer kaptuk meg, az 7,5 millió forint volt, később soha többet, de viszont az általános költségvetésből évek hosszú sora óta ezt fizetjük. Minek a rovására? Az oktatás, és a többi rovására. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dr. Turgyán Tamás örmény szószóló úr!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Elnézést kérek, de erre a mondatra 13-unknak 13 bővített összetett mondata áll rendelkezésre. Véleményem szerint, amiben le van írva tételesen, hogy 2014. évi támogatások érdemi emelését 2015-ben, ez összefoglalja azt, amiről beszéltek, neked adtak, én nem kaptam, neki adtak, neki nem növekedtek. Aki a pénzt adja, az pontosan tudja, hogy mikor adott utoljára.

ELNÖK: Igen, Ritter Imre!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Nekem lenne egy szövegszerű négyszavas javaslatom. A (2) bekezdést kiegészíteném: az Alaptörvényben rögzített nemzetiségi jogok tényleges megvalósításához szükséges alapvető feltételek biztosítása érdekében a 13 Magyarországon élő nemzetiség egységes akarattal az alábbi, és ide beszúrnánk gondolatjelbe, hogy hosszú ideje mélyen alulfinanszírozott, gondolatjel bezárva, négy területen igényli, és javasolja a 2014. évi támogatások érdemi emelését 2015-ben. (*Giricz Vera: Nagyon jó.*) Akkor benne lenne az, hogy ez hosszú ideje, tehát nem 4 év, 8 év, 12., az, hogy mélyen alulfinanszírozott, és ezt fettel ki lehet emelni, és akkor van egy direkt utalás, hogy mi az indoka.

ELNÖK: Azt hiszem, ez stilisztikailag, tartalmilag is rendben van. Van még más javaslat, észrevétel? Ha nincs, én is azt hiszem, hogy ez a szerkezeti átalakítás nagyon jó. Van egy bevezető, egy általános, az alkotmányra utaló bevezető, remélem, hogy a tárgyalópartnerek nem fognak a 109 százaléktól megrémülni. De lesz időnk ezt elmagyarázni nekik. De meg fogjuk látni.

Aki egyetért azzal, hogy akkor ezt tekintsük a tárgyalás alapjául szolgáló szakanyagnak a továbblépés útján, kérem, szavazzon kézfeltartással. (*Szavazás.*) 10 igen szavazat, akkor köszönjük szépen ismételten ezt a munkát. És természetesen az apró korrekciókat kérjük végrehajtani.

Egyebek

Negyedik napirendi pont: egyebek. Egy bejelentésem lenne. Ahogy már korábban értesülhettek a bizottság tagjai arról, hogy egy kínai delegáció érkezik az

Országgyűléshez, és a mi bizottságunkkal - hasonló bizottságról van szó - szeretnének találkozni. Erre egy munkaebéd keretében kerülne sor holnap 12 órakor. Hat fő vehet részt a bizottságunkból. Eddig a bolgár, görög, ruszin, szlovák és német szószóló jelezte, illetve Jaroslava jelezte nekem telefon is, hogy szívesen részt venne. Ritter Imre!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Én, ha lehetne, inkább kimaradnék, mert le kellene menjek Pécsre, ott van kilenc országból a német nemzetiségekkel a Konrad-Adenauer-Stiftungnak egy egésznapos konferenciája, és oda le kéne hogy menjek. Mert most úgy néz ki, hogy holnap nem lesz egyeztetés a költségvetéssel kapcsolatban, csak ma este meg pénteken, és akkor le tudnék menni, úgyhogy én kérném, hogy más menjen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kissné Köles Erika!

KÖLESNÉ KISS ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Ma már többször elhangzott, hogy a választásokkal kapcsolatos tapasztalatokról...

ELNÖK: Bocsánat, egy pillanat, zárjuk le a kínaiakat. (*Derűltség. – Kissné Köles Erika: Azt hittem, azon túl vagyunk.*) Nem, nem vagyunk túl, mert Ritter Imre visszalépett, tehát öten vagyunk. Van-e esetleg az itt jelen lévők közül jelentkező? (*Nincs jelentkező.*) Fel fogjuk hívni még a jelen nem lévőket. Akkor egyelőre rendben van, ezzel lezártuk, hogy öten jelentkeztek eddig, és megpróbáljuk kiegészíteni. Akkor most adom meg a szót Kissné Köles Erikának.

KÖLESNÉ KISS ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Elnézést kérek, úgy látszik, magánbeszélgetést folytattunk, mert tényleg azt hittem, hogy lezártuk.

Nagyon sokatoknak nagyon sokféle tapasztalata van, tényleg össze kell szednünk. Nekem a tegnapi nappal kapcsolatban van egy nagyon keserű tapasztalatom. Négy kolléga nem tudott eljönni a Rábavidékről, 280 km-ről, mert a munkaadójuk nem engedte el, nem kaptak szabadságot. Az egyik kollégánóm meg Szlovéniában van éppen, és hát azt a tájékoztatást kaptuk, hogy újra fel kell jönniük személyesen, és személyesen Patyi úr fogja átadni nekik a megbízólevelet. Ez roppant körülményes, roppant drága, és konkrétan az egyik kollégánőnek egyetlen nap szabadsága sincsen. Persze, én beszélni fogok nyilván az óvodavezetővel, és el fogom engedtetni, de megbízólevéllel jöttem. Az én megbízóleveletem ez előtt a Marci hozta el konkrétan megbízólevél ellenében. Azért ez egy kicsit nekem faramuci helyzetnek tűnik, hogy finoman fogalmazzak, tudniillik a megbízóleveleket átvették, szép volt, hogy átadták kézbe, és így tovább, de senki semmit nem írt alá, tehát ilyen alapon, ha azt a négy emberét odaadják, szerintem nem történik semmi.

Egy dolgot azért tudatosítanunk kell, és nemcsak a Nemzeti Választási Irodánál, hanem úgy tűnik, hogy több helyütt, hogy ezek az emberek társadalmi munkában végzik a dolgukat.

Legyünk őszinték, amit az országos önkormányzatok képviselői kapnak, az gyakorlatilag társadalmi munka. Ezen változtassunk! Ne fordulhasson elő az, hogy négy embert ilyen kellemetlen helyzetbe hoznak. Elnök úr konkrétan azzal jött elő: jó, hogy ott álltam mellette, amikor Pálffy Ilona asszony mondta, hogy nem adhatja oda a megbízólevelek ellenére, mert lehet, hogy otthon el se hitték volna. Ez azért kellemetlen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen, ez egy adalék. Természetesen gyűjtjük ezeket a tanulságokat. Alexov Lyubomir, majd Varga Szimeon következnek.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Ehhez csak egy mondatot szeretnék hozzátenni. Nekünk az időközi mandátumcserénél volt ilyen problémánk. Tényleg nem adják oda másnak, de ha az illető kéri, postán tértivevénnyel kötelesek kiküldeni, és meg is teszik. Tehát nem igaz, hogy fel kell utazni ezért. Nyomatékkal szeretném mondani, hogy írásban kell kérni, és postán tértivevénnyel kiküldik, mert kötelességük.

ELNÖK: Köszönjük a hasznos információt. Varga Szimeon bolgár szószóló úr!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Szintén a tegnapi mandátumátadással kapcsolatban szeretnék egy pár mondatot mondani. Én is jelen voltam az első körben kiadott mandátumoknál és beszéltem Pálffy Ilona asszonnyal, s megmondom őszintén, hogy hiányoltam az állam vagy a kormány részéről a meghívott vendégeket. Mi, szószólók ott voltunk, Paulik úr ott volt a főosztályról, de a kormány részéről senki nem tisztelt meg minket. (*Giricz Vera: Paulik úr kormánytag!*) Igen, de nemcsak ő lett meghívva. Innentől fogva úgy gondolom, nagyon jó, hogy van ez a szószólói intézmény, csak ne az legyen, hogy most már mi fogjuk képviselni a magyar államot, mint szószólók, a kormány részéről pedig nem tisztel meg minket senki. Ez az egyik dolog.

A másik dolog meg a tévé-összeférhetetlenséggel kapcsolatos. Biztos mindenki megkapta az e-maílt, s talán sikernek könyvelhetjük el, hogy a bizottság közös összefogással elérte azt, hogy megszüntetik az összeférhetlenséget a kollégáknál. Szerintem ez egy pozitív visszajelzés mindenki részére. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Koranisz Laokratisz görög szószóló úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Nem tudom, láttátok-e a tévében, hogy ma együtt ünnepel egy kulturális program keretében a magyar nemzet a török nemzettel a nemzeti ünnepe alkalmából. Én mint görög szószóló és görög nemzetiségű sértőnek találom ezt, mert most azt ünneplik a törökök, amikor 1920-ban több mint másfél millió görögöt kiűzték az országból, illetve több mint 600 ezret felkoncoltak. Akkor alakult meg a Kemal Atatürk nevével fémjelzett egységes állam. Minden más vallást kitiltottak az országból, az ortodox templomokat dzsámivá alakították át, majd később visszacsinálták. A lényeg: én úgy gondolom, hogy legyen közös kulturális program bármelyik országgal, de ne akkor, amikor az sértő egy nemzetiségre nézve. Nem is beszélve az örményekről! Igazam van? (*Dr. Turgyán Tamás: Igen.*)

A másik: ha már így van a törökökkel, akkor miért ne lehetne azzal a 13 nemzetiséggel, amelyek képviseltetve vannak az Országgyűlésben, közös nemzeti kulturális program a magyar nemzettel együtt. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Dr. Turgyán Tamás örmény szószóló!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Az a kérdésem, Leo, hogy mit tesztetek ebben az ügyben, amihez mi nagyon szívesen csatlakoznánk. Írtok egy levelet vagy egy feljegyzést? (*Koranisz Laokratisz: Már megtettük.*) És miért nem tudok én erről? Mindenkinél van valami bolhacsípés hasonló ügyben. S ha így van, miért nem tudunk megfogalmazni egy közös álláspontot, mint bizottság, ebben a

kérdésben? Én ezt szívesen pártolnám. Szerényen meg kellene fogalmazni, hogy természetesen elfogadjuk Magyarország külpolitikai és egyéb reálpolitikai törekvéseit, de zárójelben szeretnénk megjegyezni, hogy a törökök viszont jó rendesen kiszúrtak velünk. Az itt töltött 150 évükről most nem beszélünk, csak a többről. Ha jól belegondoltok, Trianon gyakorlatilag a török megszállással kezdődött. (*Giricz Vera: És a keresztényi megbocsátás?*) Keresztényi megbocsátás nincs! (*Koranisz Laokratisz: Főleg nem a törökök irányában!*) Ha ezt elfogadjátok, akkor javaslom, hogy fogalmazzunk meg egy közös véleményt erről, amit én az örménység nevében szívesen támogatok.

ELNÖK: Javaslom, hogy valaki fogalmazza meg, terjessze a bizottság elé, és aztán majd megvitátjuk. Erről egyébként már volt szó. Ez nyilvánvalóan egy nagyon érzékeny kérdés, de ha készül valami, megvitátjuk. Azt említettük már, hogy az örmény genocídium századik évfordulójára, a jövő év áprilisára valamit készítünk. Mellesleg ma hallottam én is a rádióban, hogy ennek a viszontrendezvénye március 15-én lesz Törökországban, Magyarország nemzeti ünnepén. Ez tehát nyilván egy koncepció. Mindezek fényében születhet egy ilyen javaslat, és aztán megvitátjuk, megbeszéljük, hogy hogyan lépünk tovább ezen a területen. (*Dr. Turgyán Tamás: Köszönöm a lehetőséget.*) Köszönöm szépen.

Van-e egyéb javaslat? Koranisz Laokratisz úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Elnézést kérek, nekünk megvan a levelünk, de sajnos nem tudom felolvasni, mert a ciprusi nagykövet éppen ma tart egy előadást ebből kifolyólag a President Szállodában és a titkárnőnk oda vitte. Tehát most nem tudom felolvasni. Varga Szimeon mondta, hogy fogadjuk el ezt a levelet, de ha nem tudom felolvasni, akkor nem tudjuk elfogadni.

ELNÖK: Ez most nincs napirenden. Egyébként is ez az ügy egy komolyabb kérdés, amit egy kicsit jobban át kell rágnunk. Azért nem eszik olyan forrón ezt a kását. Dr. Turgyán Tamás!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Megfogalmazzunk valamit, nézzétek meg, és ha elfogadjátok, írjátok alá, ha meg nem, akkor újrafogalmazzuk. De az elv, a lényeg ugyanaz.

ELNÖK: Tulajdonképpen egy kicsit előre is szaladtunk, mert már a 4. napirendi pontnál vagyunk, és amikor ezt lezárjuk, akkor fogjuk a jelentést megnézni.

Két dolgot szeretnék még bejelenteni. Ahogy már elhangzott, a november 12-ei ülésünkre dr. Czunyiné dr. Bertalan Judit államtitkár asszonyt tervezzük meghívni, kifejezetten oktatási ügyekben. Az a kérésem, hogy a bizottság tagjai péntek délig jelezzék azokat a tematikus köröket, amelyeket mi jelezhetünk az ő számára, ahogy ezt Soltész Miklós államtitkár úr esetében is megtettük. De ha rövid az idő, akkor legyen hétfő dél a határidő, hogy egy hétvége legyen rá. (*Giricz Vera: Jó a péntek dél, mert a hétvégén Mindenszentek és halottak napja van, és úgysem tudunk vele foglalkozni.*) Akkor péntek 12 órára kérjük, hogy a meghívót össze tudjuk állítani. Tehát azt tervezzük, hogy Czunyiné Bertalan Judit közoktatásért felelős államtitkár asszonyt hívjuk meg. Eddig a tankönyvellátás, valamint a nemzetiségi oktatási ügyek kérdése merült fel.

Kinek van ehhez kérdése, észrevétele? Kissné Köles Erika szószóló asszony!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Azt kérem, hogy én is kapjam meg a közneveléssel kapcsolatos kérdéseket, azokat, amiket majd eljuttatnak a bizottsághoz.

ELNÖK: A meghívólevelet természetesen el fogjuk küldeni az albizottságnak is. *(Kissné Köles Erika: Rendben van, köszönöm szépen.)* Dr. Turgyán Tamás!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Ha jól emlékszem, a november 12-ei megbeszélésünkön kerülne szóba az örmény genocídiummal kapcsolatos elképzelés is. S arra is jól emlékszem, hogy amikor ezt felvettem, Lyubomir megkérdezte, ez csak az örményekre vonatkozik vagy másokra is. Az a kérésem, hogy ha valakinek van hasonló problémája, mint a görög kollégának, az is gyűjtse össze, mert szerintem szükség lehet arra, hogy ezen a megbeszélésen ezek is előkerüljenek, teret adva minden nemzetiségünk saját gyászának és bánatának. Ha ez lehetséges.

Én akkor készülök egyfajta anyaggal, addigra én körbejárom a fórumokat, hogy körülbelül mi az, amit megengedhetünk magunknak, és mi az, amit nem. Igyekszem majd tájékoztatni a bizottságot arról, hogy mire jutottam, és ti majd döntötök. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Így van, a munkatervünkben valóban november elejére terveztük ezt. Tulajdonképpen ma spontán, illetve a rádióműsor kapcsán vetődött fel a kérdés, de valóban ezzel foglalkozni fogunk a következő ülésünkön. És addig elő lehet készíteni akár egy ilyen memorandumot vagy közös levelet.

Egy dologról még szeretném tájékoztatni a bizottságot. Úgy gondoltam, hogy ildomos lenne a bizottság nevében, talán még nem késő az új külgazdasági és külügyminiszternek, Szijjártó Péternek a bizottságunk nevében is gratulálni az új funkciójához. És szeretném felhívni a figyelmét arra, hogy mivel a szószólói tisztség egy új tisztség, eddig nem volt, hogy a vegyes bizottságokban, amelyek mindig átalakulnak most nyilvánvalóan az országos önkormányzatok miatt is, tehát, hogy ott a szószólók is kapjanak helyet, a nemzetiségi vegyes bizottságokban. Mi erről a véleményetek? Egyetértetek vele? Jó, aki egyetért, kérem, szavazzon, mert hivatkozni fogok a bizottságra is ebben. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, tíz egyetértő szavazat.

Van-e még az egyebekhez valami észrevétel, kérdés? Ja, igen, még egy dolog, ha a sajtó munkatársait kívánjuk meghívni, akkor azt a parlament sajtóosztályán keresztül lehet megtenni. Tehát jelentkezzenek be a sajto@parlament.hu-ra. A mi bizottsági titkárságunk nem igazán kompetens ebben. Van egy külön sajtóosztálya az Országgyűlés Hivatalának, és rajtuk keresztül lehet bejelentkezni.

Ha nincs más, az egyebek napirendi pontot is lezárom. Az ülést még nem, mert kiosztjuk a jelentést a 2. napirendi pontunkkal kapcsolatban, és ha egyetértünk, akkor ezt fogom aláírni és benyújtani a megfelelő fórumokra. Most sokszorosítjuk, addig egy kis technikai szünetet tartunk, másoljuk a jelentést, aztán szavazunk róla.

A bizottsági jelentés elfogadása

ELNÖK: Folytatjuk a munkát. Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a türelmet és köszönöm szépen munkatársainknak, hogy elkészítették a bizottság jelentését, amit mindenki megkapott és áttanulmányozhatott. Egy rövid módosítás van a legújabb verzióban, amelyet fel fogok olvasni és szavazásra bocsátok. Mint látható, Kövér László úr, az Országgyűlés elnöke a levél címzettje és a bizottság jelentését

tartalmazza a tárgyalta törvényjavaslat, tehát a 2013. évi költségvetésről szóló zárszámadási törvényjavaslat részletes vitájáról.

Azután, hogy „semmi akadályát nem látja a törvényjavaslat elfogadásának a bizottság”, még Ritter Imre szöszóló úr véleményét is beleszöttük ebbe a bizottsági jelentésbe, amely végleges formájában úgy szól, hogy „miként a bizottság előadójának parlamenti felszólalásában is elhangzott, a bizottság e véleményét a 2013. évi törvényjavaslat elfogadásában felelősség nélkül alakította ki, mivel a törvényjavaslat előkészítésében nem volt szerepe. A bizottság szempontjából a zárszámadási törvényjavaslat szerkezetének tanulmányozása ugyanakkor lényegesnek bizonyult a benyújtandó 2015. évi költségvetési törvényjavaslat tárgyalására való felkészüléshez. A bizottság a törvényjavaslat részletes vitáját 2014. október 29-én lezárta”.

Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy ennek megfelelően elfogadja-e a részletes vitáról szóló jelentést, valamint felhatalmazza-e a bizottság elnökét arra, hogy gondoskodjon a bizottság döntéseit összefoglaló jelentés aláírásáról és benyújtásáról. Aki ezzel egyetért, kérem, hogy kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 10 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta a jelentést.

Az ülés berekesztése

Mindenkinek köszönöm az aktív közreműködését, a bizottság ülését ezennel bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 25 perc)

Fuzik János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Soós Ferenc és Lajtai Szilvia